

VINERI • 11 MARTIE 2005 • ANUL LV NR.10

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Amintiri după două decenii

Din „ținutul foliilor” în „ținutul ploilor”

Ceea ce avem: identitatea

CALENDAR ORTODOX

- 14 martie, luni – Cuv. Benedict; Sf. Mucenic Alexandru din Pidna. (*Începutul Postului Mare. Zi aliturgică*)
15 martie, luni – Sf. Mucenici: Agapie, Plisie, Timolau și cei împreună cu dâșii. (*Zi aliturgică*)
16 martie, luni – Sf. Mucenici: Sabin Egipteanul, Papa, Roman și Anin
17 martie, luni – Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Sf. Mucenic Marin
18 martie, luni – Sf. Chiril, Arhiepiscopul Ierusalimului; Sf. Mucenici Trofim și Evcarpion
19 martie, luni – Sfinții Mucenici: Hrisant, Daria și Ilaria. (*Sămbăta Sfântului Teodor. Pomenirea morților*)
20 martie, luni – Cuvioșii Mucenici uciși în Mănăstire Sf. Sava cel Sfințit; Cuv. Nichita Mărturisitorul. Duminică 1 din Post (a Ortodoxiei); Ap. Evrei 11, 24-26; 32-40; Ev. Ioan 1, 43-51; glas 1, voscr.9

AGENDĂ

14 martie

1854 – s-a născut, la București, *Alexandru Macedonski*, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai liricii românești, promotor al simbolismului și al tuturor tendințelor înnoitoare de artă, pe care le-a propagat și încurajat prin cenaclul său Literatorul.

15 martie

– Sărbătoarea națională a Ungariei în memoria evenimentelor de la 1848-49.

1907 – primele femei devenite *membre ale parlamentului* au fost alese în Finlanda, în anul 1907, când 19 constituante au primit calitatea de membre.

16 martie

1882 – s-a născut *Nicolae Titulescu*, om politic și diplomat român, unul dintre marii diplomați europeni din perioada interbelică.
1898 – s-a născut, la Micherechi, povestitorul *Vasile Gurzău*.

17 martie

1941 – a încetat din viață, la Cannes (Franța), *Nicolae Titulescu*, om politic și diplomat român, unul dintre marii diplomați europeni din perioada interbelică.

1883 – s-a născut *Urmuz* (Demetru Dem. Demetrescu-Buzău), unul dintre cei mai originali reprezentanți ai literaturii române de avangardă.

18 martie

1788 – apare, la Londra, primul număr al ziarului „*The Times*”.
1844 – s-a născut *Nikolai Andreevici Rimski-Korsakov*, compozitor, dirijor, muzicolog rus.

1865 – s-a stins din viață, la București, scriitorul *Nicolae Filimon*, primul critic muzical român.

1906 – *Traian Vuia* a realizat, la Paris, primul zbor din lume cu un aparat mai greu decât aerul și exclusiv cu mijloace proprii de bord.

19 martie

1895 – s-a născut, la Câmpulung-Muscel, *Ion Barbu*, poet și matematician român.

1917 – s-a născut, la București, compozitorul și pianistul de concert român *Dinu Lipatti*.

20 martie

1820 – s-a născut, la Huși, în Moldova, *Alexandru Ioan Cuza*, primul domnitor al Principatelor Române Unite (între 1859-1866).

1831 – s-a născut pictorul român *Theodor Aman*.

1886 – s-a născut poetul *George Topârceanu*.

Poza săptămânii

Gheorghe Ruja sparge legea tăcerii în privința sferei civile

București

Încurajare pentru România

Comisarul european pentru extindere, *Olli Rehn*, a făcut o vizită la București, în zilele de 27 și 28 februarie, în cadrul căreia s-a întâlnit cu președintele *Traian Băsescu*, cu primul-ministru *Călin Popescu Țariceanu*, cu ministrul Afacerilor Externe *Mihai Răzvan Ungureanu*, cu ministrul Integrării Europene *Ene Dinga*, cu ministrul Justiției *Monica Macovei*, cu ministrul Administrației și Afacerilor Interne, *Vasile Blaga* și cu ministrul de Finanțe *Ionuț Popescu*. Ollie Rehn s-a declarat încrezător,

la finalul întâlnirii cu ministrul *Ungureanu*, că România va putea semna la timp, în 25 aprilie a.c., tratatul de aderare la UE.

Rehn a spus că în România mai e multă muncă de făcut și că a discutat cu Mihai R. Ungureanu în special despre reforma sistemului judiciar și lupta împotriva corupției.

„Există un început încurajator, care demonstrează că noul Guvern ia foarte în serios această problemă și și-a planificat anumite strategii, dar acestea trebuie în scurt timp să nu rămână

doar angajamente, ci să se transforme în rezultate concrete”, a subliniat oficialul european.

Un alt subiect discutat de cei doi oficiali a fost concurența și ajutoarele de stat, iar în al treilea rând a fost dezbătută protecția mediului înconjurător.

„În toate aceste domenii am invitat Guvernul român și autoritățile să facă tot ce le stă în putință pentru a îndeplini criteriile, pentru ca România să se integreze la timp în UE”, susține Olli Rehn.

Toma Iova

Micherechi

Povești în grai

Biblioteca și Școala Românească din Micherechi organizează în ziua de 19 martie, sâmbătă, cea de-a treia ediție a Concursului de Povești „*Vasile Gurzău*”.

La concursul școlar, organizat în amintirea cunoscutului povestitor micherechean, sunt așteptați să participe cei mai talentați copii atât din clasele infe-

rioare, cât și din cele superioare.

Elevii din clasele 1-4 se vor pregăti pentru concurs cu câte o poveste în limba română, la libera alegere, iar cei din clasele 5-8 vor interpreta câte o povestire, poveste locală, culeasă de ei de la bunici sau neamuri, și spusă în grai micherechean.

E. Iova

Jula

Corul „Pro Musica” și-a reluat activitatea

După o scurtă pauză de iarnă, în care membrii corului julan s-au odihnit de oboseala concertelor de colinde la care au participat atât în țară cât și străinătate, precum și de oboseala sărbătorilor de iarnă și a obligațiilor de început de an, zilele trecute membrii Corului „Pro Musica” s-au adunat din nou, pentru a se revedea pentru prima dată în noul an. Cu această ocazie a fost sărbătorit dirijorul *Gheorghe Fluieraș*, care a împlinit frumoasa vârstă de 74 de ani, precum și unii membri care s-au născut în luna februarie. Totodată, au început pregătirile pentru programe-

le care îi așteaptă în anul 2005. Deja în a doua parte a lunii aprilie, corul va da un concert în fosta sinagogă din Mezôtúr, iar spre sfârșitul lunii iunie va avea loc tradiționalul festival coral la care, în acest an, participanții vor cânta muzică laică.

T. Iova

Bedeu

Serbare de Ziua Femeilor

În fiecare an, 8 Martie este numită Ziua Internațională a Femeilor. În această zi, la Bedeu, în organizarea Auto-guvernării Românești a avut loc o serbare care a cuprins o urare, un program cultural și o gustare de după-masă, oferită femeilor.

T. Iova

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Moment la întâlnirea promoției 1980-84, de la Liceul „N. Bălcescu”
(Foto: Rita Pățaș)

www.foaia.hu

foaia@axelero.hu

Amintiri după două decenii

Oare ce s-a mai întâmplat cu ceilalți în cei cinci ani trecuți? Cine prin ce schimbări a trecut? Cum li s-au realizat planurile colegilor? Cine câte succese are în carieră sau în viața privată? Cam astfel de întrebări se pun de către foștii colegi de clasă, atunci când după o perioadă de câte cinci ani se întâlnesc din nou în școala în care li s-a format pe vremuri soarta. Promoția 1980-84 a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Iula s-a întâlnit după 20 de ani de la absolvirea liceului sâmbăta trecută, 5 martie. La întâlnire, dintre cei 40 de foști elevi au participat 28.

Întâlnirea în fosta sală de clasă, cu diriginta Maria Gurzău Czeglédi și cu pedagogul de la cămin Maria Botea, s-a desfășurat la fel ca o oră de dirigiență. Numai că de data aceasta diriginta nu a fost curioasă de cunoștințele elevilor, ci de realizările fiecăruia în parte. Bineînțeles, unele informații despre colegi au fost cunoscute deja de la întâlnirile anterioare. Probabil, se știa, de exemplu, care dintre ei a devenit medic, medic veterinar, învățătoare, comerciant, contabilă, secretară, cosmetician, jurist, om de afaceri, farmacistă sau pompier. Poate nu a fost o noutate nici starea civilă a fiecăruia. Însă ce altceva ar putea fi în centrul atenției decât familia și profesia. Deci în această ordine de idei și-a descris viața fiecare fost elev, incluzând mândria de copiii săi sau deciziile greșite care le-a determinat existența.

Înainte de desfășurarea orei de dirigiență am stat de vorbă cu fosta dirigintă Maria Gurzău Czeglédi, care și-a început cariera cu această clasă, iar de atunci a devenit directoarea instituției de învățământ românesc.

– În anul 1980 v-ați început cariera de profesoară și imediat ați devenit și dirigintă. Ce amintiri aveți din acea perioadă?

– În anul 1980 am ter-

minat Facultatea de Litere, secțiile de română și maghiară din cadrul Universității ELTE din Budapesta. După absolvire m-am reîntors la alma mater. În primul an școlar am și primit o clasă cu 45 de elevi, cărora le-am predat atât limba și literatura română, cât și limba și literatura maghiară. Îmi amintesc cu multă plăcere de această clasă, nu numai pentru faptul că erau 45 de tineri, dar trebuie să vă mărturisesc că au fost tineri foarte bine pregătiți. Vorbeau frumos și limba română. De fapt, nu eram prea îndepărtați nici privind vârsta noastră, deci i-am simțit foarte aproape de mine pe acele vremuri. Am petrecut împreună patru ani, care mi-a dat un mare avânt și o mare încredere privind profesia mea. Eu cred că acest început chiar și până în zilele de azi radiază în amintirile mele. După absolvire, aproape 90 la sută din acești tineri au intrat la cele mai diferite facultăți. Mulți dintre ei au devenit medici, profesori. Unii dintre ei au studiat în România, dar majoritatea a terminat facultăți din Ungaria.

– Aceasta fiind prima clasă a Dumneavoastră, cum ați primit această întâlnire?

– Trebuie să vă mărturisesc că, aflând despre această întâlnire, am așteptat-o cu mari emoții și cumva pe un

plan subiectiv al timpului, chiar că nici nu simt că au trecut 20 de ani. În amintirile mele trăiesc foarte multe întâmplări legate de această clasă. De multe ori am călătorit și în diferite excursii, printre altele am călătorit și cu avionul în Dresda. Își amintesc și ei chiar și până în zilele de azi. Cu

multe, multe întruniri care erau foarte apropiate de ei, cred că li s-a format în complexitate personalitatea. Pe acele vremuri s-a pus foarte mare accent nu numai pe transmiterea cunoștințelor, ci pe formarea omului, ca mai târziu într-adevăr să devină un om talentat, un om cinstit. Adevărul e că sunt foarte mândră de ei. Am depus eforturi cât am putut mai mult în tinerețea mea pentru a forma elevii și pentru a le deschide drumul și universul de cunoaștere, ca și ei să descopere pentru ei că în ce domeniu ar putea să fie capabili să-și continue studiile. Iar ceea ce e foarte interesant este că majoritatea lor trăiesc aici în apropiere, ori în oraș, ori în localități nu prea îndepărtate de Iula. Sigur unii trăiesc în alte colțuri ale lumii. Majoritatea celor care au rămas aici și-au înscris copiii la școala noastră.

❖ ❖ ❖
În cadrul discuțiilor de la întâlnirea promoției 1980-84 am mai aflat că 17 copii ai acestor foști elevi învață în acest edificiu și încă trei copii așteaptă ca din septembrie să devină elevii școlii românești din Iula, continuând astfel exemplul părinților lor. Întrunirea absolvenților de la Bălcescu a luat sfârșit și de data aceasta cu o cină comună și cu împărțirea multor amintiri.

Rita Pățaș

DRP cere respectarea drepturilor românilor din Aletea

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Guvernului României a primit cu îngrijorare informațiile referitoare la posibilitatea desființării școlii românești din Aletea – informează agenția de știri RGN-Press. DRP consideră nefondată intenția autorităților locale ungare de a desființa școala de la Aletea și face apel la autoritățile ungare pentru sprijinirea în continuare a învățământului în limba maternă pentru etnicii români din Aletea, considerând că respectarea unui drept european la educație în limba maternă este mai presus de orice interese politice locale. Totodată, DRP își exprimă speranța că autoritățile ungare vor lua toa-

te măsurile pentru respectarea drepturilor românilor din Aletea, așa cum, potrivit principiului reciprocității, maghiarii din România se bucură de toate drepturile ce le revin ca minoritate națională, se arată într-un comunicat al departamentului. Reamintim că în urma ședinței Consiliului Local din Aletea, din data de 28 februarie 2005, a fost pusă problema desființării școlii românești din localitatea cu același nume sau a preluării acesteia de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. În școala de la Aletea învață aproximativ 40 de copii români provenind din familii nevoiașе, se mai arată în comunicat.

E. Iova

**Oferiți
1%
din impozitul Dumneavoastră
pentru scopuri
românești!**

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”,
Chitighaz
19375523-1-04

Fundația „Homo Ludens” din Iula
(Grădinița din strada Galamb)
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Iula
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Iula
18376146-1-04

Asociația „Pentru Micherechi”
18380802-1-04

Asociația Românilor din
Otlaca-Pustă
19062004-1-04

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
Cod tehnic: 0293

Coaliția dorește să fie mai bine cunoscută

Vinerea trecută, la 4 martie, Coaliția Românilor din Ungaria a ținut ședința anuală a Adunării Generale. La întrunire s-a dezbătut darea de seamă despre activitatea anului 2004, s-a aprobat planul de muncă și bugetul pe anul 2005.

Coaliția Românilor din Ungaria a desfășurat în anul 2004 o activitate cu scopul de a fi cunoscută cât mai bine atât de către românii din Ungaria cât și de organizațiile oficiale maghiare și române. Organizația care s-a înființat din reprezentanții

de specialitate despre instruirea dansului popular românesc din Ungaria, iar ziua următoare a avut loc, la Micherechi, dezvelirea plăcii comemorative „Gheorghe Nistor și Teodor Covaci”. Alături de acestea, au mai avut loc și alte progra-

Cinstirea strămoșilor rămâne un scop și pentru viitor a Coaliției Românilor din Ungaria (Imagine de la dezvelirea plăcii memoriale Nistor-Covaci, în 2004)

autogovernărilor românești, care nu sunt membri ai Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, a pus un accent deosebit pe îmbunătățirea relațiilor cu Oficiul pentru Minorități, ombudsmanul pentru minorități, Ministerul Învățământului, Oficiul Primului Ministru, Comisia Parlamentară pentru culte și minorități. De asemenea, are relații de colaborare cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a Guvernului României și cu Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

După cum ne-a informat președintele Coaliției, *Teodor Martin*, primarul Micherechiului, prioritatea programelor organizate a fost ca acestea să se desfășoare în cât mai multe localități, fără a lua în considerare dacă comunitatea românească respectivă are sau nu relații directe cu Coaliția. Programele culturale organizate de Coaliție în anul trecut au fost următoarele: pe data de 1 mai, la Iula, a avut loc o festivitate în cinstea aderării Ungariei la UE. La 24 septembrie s-a ținut o întâlnire

me care au fost sprijinite și de către Coaliție, precum concursul de povești „Vasile Gurzău”, concertul formației „Holograf”, festivitatea în memoria povestitorului otâcan „Mihai Purdi” și sărbătorirea a 55 de ani de la înființarea Liceului „Nicolae Bălcescu” din Iula.

În ceea ce privește reprezentarea intereselor, Coaliția Românilor din Ungaria a semnalat următoarele probleme la autoritățile competente: Coaliția a făcut două propuneri către organizațiile guvernamentale în legătură cu modificarea Legii minoritare și electorale. Amândouă propuneri au avut ecou pozitiv și acceptabil nu numai din partea autorităților legislative, ci și din partea unor autogovernări pe țară, de exemplu cea slovacă sau germană. În aceste propuneri Coaliția a exprimat consecvent necesitatea registrului în privința persoanelor care vor să participe la alegerile minoritare.

Coaliția Românilor din Ungaria a primit informații de la studenții români din Ungaria, care își continuă

studiile în România, cum că ei nu au posibilitatea să intre în sistemul împrumutului studentesc și să primească buletin studentesc valabil în Ungaria. Coaliția a examinat această problemă și s-a adresat ministrului învățământului *Magyar Bálint* și ombudsmanului *Kaltenbach Jenő*. Amândoi au dat un răspuns pozitiv, adică problema ridicată este justă și se va discuta la ședințele de guvern. În aprilie 2004 decizia guvernamentală cu numărul 2082 a introdus propunerea modificării legii și a regulamentelor referitoare la această problemă, iar în anul școlar 2005/2006 studenții vor avea posibilitatea de a se folosi de această posibilitate financiară.

Coaliția plănuiește în 2005 să ajute la organizarea unei tabere de dansuri populare românești, va realiza o expoziție despre învățământul românesc din Micherechi și va comemora 200 de ani de la nașterea lui Eftimie Murgu.

Președintele *Teodor Martin* a mai accentuat că, și în viitor, Coaliția Românilor din Ungaria își propune să sprijine programele organizate de sfera civilă și instituțiile românești din Ungaria, va continua deplasarea în localitățile locuite de români pentru a fi mai bine cunoscută, va reprezenta interesele românilor din Ungaria, va lărgi relațiile cu oficialitățile și instituțiile din România, va contacta partidele parlamentare ungare pentru a-și exprima poziția față de situația minorităților din Ungaria.

C. Martin

Moldova a ales

Potrivit datelor Comisiei Electorale Centrale din Republica Moldova, la alegerile din 6 martie 2005 au participat 1.542.420 cetățeni cu drept de vot, adică 99,19 la sută din populația cu drept de vot.

Republica Moldova este singura țară din Comunitatea Statelor Independente care alege Președintele prin scrutin indirect. Chiar și înainte de schimbarea Legii fundamentale, Parlamentul a avut un rol hotărâtor, după cum aveau să constate președintele *Mircea Snegur* în anii 1995 și 1996, când majoritatea parlamentară i-a fost ostilă și primul ministru *Ion Sturza*, al cărui guvern a fost doborât de o moțiune de cenzură în noiembrie 1999. Potrivit Constituției, Parlamentul este format din 101 deputați, aleși într-o singură circumscricție care cuprinde întregul teritoriu al Republicii Moldova.

Deși rezultatele oficiale ale scrutinului vor fi difuzate doar peste câteva zile, observatorii sunt convinși că în noul parlament de la Chișinău vor fi prezente doar trei formațiuni: Partidul Comunist al lui *Vladimir Voronin*, Blocul Moldova

Democrată, condus de *Serafim Urecheanu* și Partidul Popular Creștin Democrat, condus de *Iurie Roșca*, partide ce urmează să formeze guvernul și să aleagă șeful statului. Deși nici unul din partidele importante nu au reușit să întrunească o majoritate confortabilă care să elimine necesitatea unor coaliții, se așteaptă totuși număratoarea oficială și rezultatele anunțate de CEC vor indica dacă există un câștigător din primul tur sau dacă se organizează și un al doilea tur de scrutin.

Din rezultatul alegerilor parlamentare din 6 martie, comuniștii au obținut aproximativ 46,1 la sută din voturi, Blocul Moldova Democrată aproximativ 28,41 la sută, Partidul Popular Creștin Democrat aproximativ 9,07 la sută, ceilalți concurenți electorali nefiind în măsură să treacă de pragul electoral necesar pentru a accede în Parlament.

E. Iova

De la 1 martie prețurile se afișează și în lei grei

Începând de la 1 martie, românii au la dispoziție prețurile din magazine în variantă veche, dar și exprimate în lei grei.

Noile prețuri vor avea, începând cu această dată, cu patru zerouri mai puțin decât până acum. Denominarea are menirea de a transforma leul într-o monedă mai puternică. Românii vor avea la dispoziție patru luni să se obișnuiască cu noile prețuri, perioadă în care vor fi afișate în paralel ambele prețuri, dar se va

putea cumpăra numai în „leul ușor”. Măsura va fi însoțită de o campanie de mediatizare, prin care Banca Națională intenționează să câștige încrederea populației în leul greu. Începând cu data de 1 iulie 2005 va urma o perioadă de 18 luni, respectiv 1 iulie 2005–31 decembrie 2006, în care cele două monede, cea veche și cea nouă, vor circula în paralel. După data de 1 ianuarie 2007 moneda veche va ieși din circulație.

RGN-Press

Înscrieri pentru Miss Diaspora

Româncele care doresc să participe la ediția din acest an a concursului de frumusețe „Miss Diaspora” pot să se înscrie la preselecțiile premergătoare acestuia până pe data de 1 iunie. La competiția destinată fetelor cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani, cu domiciliul stabil în străinătate și unul dintre părinți, cel puțin, de origine română, se pot prezenta concurente din Europa într-una din cele patru țări în care

se vor organiza preselecții, respectiv Italia, Germania, Austria și Belgia. Înscrierile se fac direct pe internet, accesând site-ul *www.profamily.ro*, iar pentru celelalte țări de pe glob în care există parteneri de organizare, înscrierile se fac direct la aceștia.

Cea de-a patra ediție a concursului Miss Diaspora va avea loc în data de 8 august, în prima zi a Festivalului Callatis, Festivalul Româ-

nilor de Pretutindeni. Probele de concurs includ prezentarea concurenților, testarea cunoștințelor de tradiție și civilizație românească.

Premiile concursului se vor acorda în bani, locul I obținând 1500 de dolari, locul al II-lea 1000 de dolari, iar poziția a treia primind 500 de dolari. Concursul de anul trecut a fost câștigat de reprezentanta Moldovei.

E. Iova

Comuna Micherechi a devenit cunoscută atât în țară, cât și peste hotare prin dansurile micherechenești captivante, pline de avânt, care se moștenesc de la o generație la alta. O altă descriere binecunoscută a Micherechiului ar fi ținutul „foliilor”, al serelor. Cultivarea castraveților și a ardeilor asigură decenii de-a rândul existența localnicilor, care au lucrat totdeauna mult și cinstit. Munca fiind foarte grea, pe lângă ajutorul din familie, micherechenii au fost nevoiți să angajeze și alți muncitori în sere. Localnicii fiind de naționalitate română, satul a devenit atrăgător pentru lucrătorii din țara-mamă, de la cea mai apropiată parte a României, până la cel mai îndepărtat colț, de la Salonta până la Iași. Veneau tot mai mulți, în multe cazuri fără nici o cunoștință, în speranța de a lucra, de a câștiga bani pentru familiile lor.

Atunci când nu se mulțumesc cu plata obținută la Micherechi, se pare că micherechenii își caută alte căi de trai. În ultimele câteva luni, niște localnici au luat drumul spre o țară îndepărtată, în Irlanda, mai precis spre capitala Dublin, unde au început să lucreze împreună cu alți români. Este cunoscut numărul mare al românilor care pleacă din România pentru un trai mai bun. Cele mai frecventate țări pentru lucrătorii români s-au dovedit a fi Italia (200.000), Germania (200.000), Israel (200.000), Spania (100.000), Austria (100.000), Franța (100.000), Maria Britanie (15.000).

Din „ținutul foliilor” în „ținutul ploilor” De la Micherechi până în Irlanda

Iar în ce privește țara în chestiune, în Irlanda reprezentanții Ambasadei României aproximează cam 25.000 de români. Această estimare îi include atât pe românii cu acte în regulă, cât și pe cei ce se află în mod ilegal pe teritoriul Irlandei. Cei 10 români din Micherechi au toți actele în regulă și lucrează în mod oficial. Care sunt motivele plecării lor de acasă? Am contactat trei dintre ei pentru a ne interesa de circumstanțele muncii lor.

Vasile Iovan lucrează în Dublin de un an și jumătate. A început ca muncitor calificat, iar astăzi are întreprinderea sa proprie.

— Când am ajuns aici am început să lucrez la construcții la un român din Pitești, iar cu timpul dânsul m-a ajutat să-mi fac propria mea întreprindere cu placă și metal. Pentru a-ți face o întreprindere aici ai nevoie de număr de impozit, un cont bancar și un contabil. Numărul de impozit se obține cam greu, pentru că tot mai serios se controlează pașapoartele și ai nevoie de un domiciliu stabil. Bineînțeles, ca întreprinzător sunt propriul meu șef. În mod independent căutăm muncă, facem ofertă și dacă ne-am înțeles, realizăm munca.

— Câte ore lucreți într-o zi și ce faceți în timpul liber?

— De luni până sâmbătă, în fiecare zi lucrăm câte 10 ore. Duminică ne odihnim. Tot duminică ne plimbăm prin oraș, facem cumpărături și căutăm prieteni. Alături de consătenii noștri, cu care ținem legătura, avem deja și mulți prieteni români și unguri. Ne ajutam reciproc, și ne căutăm și muncă reciproc. Foarte mulți vin la muncă, cei mai mulți fiind români. Am o zicală mult folosită: dacă nu te descurci cu engleza, în două minute apare un român care te ajută.

— Cât timp vă plănuți să stați în străinătate?

— Irlanda nu este țara în care ți-ai dori să te stabilești. Sunt cu totul altfel decât europenii în general. Irlandezii trăiesc foarte bine, sunt „artiști” în ale vieții, însă de pildă abia au învățământ. Aici în Dublin, deși este capitală, există o singură universitate. Nici vremea nu este cea mai favorabilă. Aici nu există vară sau iarnă, numai toamnă și primăvară. Plouă mereu. Eu personal până atunci vreau să stau aici până pot psihic. Din două-n două luni merg acasă. Numai așa se poate suporta lipsa familiei. Te doare inima câți bani poți câștiga aici, însă ești departe de familie, care totuși este cea mai importantă.

Samuel Gherman este originar din România, dar căsătorindu-se cu o micherecheancă, trăiește la Micherechi aproape de zece ani. Dânsul lucrează în Dublin de o jumătate de an.

— Suntem nouă persoane din Micherechi în Dublin și câte trei stăm într-o chirie, dar ne întâlnim foarte

Dublin, capitala țării

des. Vin la noi consătenii la o cafea și ne împărtășim durerile, necazurile, lipsa familiei. Aici în doi ani de zile poți să câștigi bani suficienți pentru a-ți pune la punct casa și să-ți cumperi o mașină. Din păcate, pe cultivarea castraveților și ardeilor nu ne mai putem baza, iar locuri de muncă nu sunt. Cu toții suntem de acord că dacă ar fi loc de muncă la Micherechi sau în apropiere, nu am fi venit. Dacă ai din ce trăi, nu se merită să fii departe de familie.

— Fiecare dintre voi lucreți în mod legal. A fost greu să vă obțineți actele?

— Da, într-adevăr toți lucrăm cu actele și permisurile oficiale. Fiecare dintre noi lucrează la construcții, așa că am participat la un curs de o zi de protecția muncii. La sfârșitul zilei am dat examen, după care am primit un număr de identificare. Dacă ești cinstit, nimeni nu te deranjează în munca ta. Ceea ce mai este comun la noi, este că cu toții lucrăm sub conducerea șefilor români, care ne ajută foarte mult și la limba engleză. S-a mai întâmplat că nu ne-am descurcat într-un magazin, am sunat șeful român, care prin telefon i-a spus în engleză vânzătorului ce vrem

să ne cumpărăm. Deci lucrăm și stăm în condiții foarte bune, tot nu-i casa noastră. O viață nu putem sta fără cei dragi ai noștri.

Cristian Isai este singurul micherechean tânăr care nu lucrează în Dublin. Cristian lucrează într-un restaurant de gen fast-food în orașul Athlone, în apropierea capitalei.

— Și eu, la fel ca ceilalți micherecheni, lucrez sub conducerea unui șef român. Proprietarul acestui restaurant este originar din Suceava și trăiește aici de opt ani. Pe aici este cu totul obișnuit

să auzi vorbă românească pe stradă, mai ales în Dublin. Așa că și eu am mulți prieteni români. Iarna am lucrat câte patru zile pe săptămână, câte 13 ore pe zi. Însă odată cu sosirea vremii mai bune, și restaurantul se va împlini. Atunci am să lucrez 5-6 zile pe săptămână. Astfel, nu prea am timp liber, dar când pot mă duc la prietenii români. În chirie stau cu o familie din Suceava, și deseori vorbim în grai, ceea ce face să mă simt ca la noi acasă, ca la Micherechi. E bine să ai cunoștințe și prieteni, cu care te unește limba maternă. De altfel, aici oamenii au un trai foarte bun. Nimeni nu consideră importantă formalitatea. Fiecare își trăiește viața lui comodă, fără probleme grave și chinuri. Aici numai acela nu trăiește bine care nu vrea. Tocmai pentru acest motiv este atât de atrăgătoare țara pentru străini, astfel și pentru români.

Deci, motivul principal al celor care pleacă la muncă în străinătate este un nivel de trai mai ridicat. Dar îi mai unește ceva pe acești muncitori: dorul de casă, de familie. Ei consideră că se merită o astfel de jertfă dacă ai speranța că odată o să trăiești liniștit, fără griji și lipșuri.

Rita Pătcăș

Irlanda, „ținutul ploilor”

„Vrem să implicăm toți românii în lucrarea de misiune”

Interviu cu pastorul Benjamin Poplăceanu din Sibiu

În numărul trecut al Foii românești v-am relatat despre săptămâna de evanghelizare dintre 21–27 februarie, organizată de Biserica Baptistă Română din Micherechi. La serviciile speciale de sâmbătă și duminică, Evanghelia a fost propovăduită de pastorul Benjamin Poplăceanu de la Biserica Baptistă Betania din

Sibiu, care a fost însoțit de soții Ana și Eugen Macavei, și fiica lor Doris, membri ai Grupului de laudă și închinare Betania. La sfârșitul unui serviciu divin am stat de vorbă cu fratele Poplăceanu, președintele Misiunii Internaționale Române, care a început prin a prezenta câmpul de misiune în care slujește.

– Slujesc ca păstor al Bisericii Baptiste Betania din Sibiu din anul 1980. La început biserica a fost de limba germană, și după doi ani au înființat și secția română a bisericii, care la ora actuală numără aproape 600 de membri. În timpul acesta Dumnezeu ne-a binecuvântat cu mai multe slujiri împreună cu biserica. Prima lucrare pe care am început-o a fost un colegiu biblic, școală biblică locală, care s-a înființat în 1990, imediat după Revoluție. Am pus bazele unui învățământ teologic, un program de patru ani, cursuri modulare. Programul este pe o perioadă de patru ani și pregătește oameni care sunt implicați în bisericele locale în vederea slujirii mai eficiente în biserică. În prezent avem peste 200 de studenți în cadrul Colegiului Biblic Betania, implicați în diferite slujiri, unii sunt păstori, alții sunt evangheliști, misionari sau implicați în anumite societăți misionare sau asoci-

atii cu diferite caractere umanitare sau de altă factură. A doua lucrare care am început-o a fost un cămin pentru bătrâni. Am cumpărat într-un sat o casă cu cinci camere și o grădină mai mare, și acolo am mai construit încă vreo 20 de camere. Din 1993 funcționează Căminul de Bătrâni „Buna Vestire” și are între 20–23 de persoane, oameni săraci care nu au altă posibilitate de trai și îi aducem acolo. Ei contribuie cu 80 la sută din pensia lor, dar asta acoperă cam o jumătate din cheltuielile care se fac cu fiecare persoană, restul este susținut de către biserică și alte donații. Ne bucurăm că este un proiect care merge bine. În 1993 am început de asemenea proiectul de Radio Vocea Evangheliei și în 1994 s-a început emisiia. Anul trecut am sărbătorit 10 ani de emisie la Vocea Evangheliei, fiind prima stație de radio creștin din zona noastră, din Europa, care transmite 24 de ore pe zi.

După aceea a urmat Ora-dea și alte stații. Tot în anul 1993 am început demersurile pentru un liceu creștin. Din septembrie 1994 s-a început Liceul Baptist Betania, care în fiecare an a avut câte-o clasă de 30 de studenți. La ora actuală avem 120 de elevi în acest liceu, care merge bine și în timp s-a dovedit a fi un liceu de prestigiu. În anul 2002, liceul nostru a avut cele mai bune medii de la examenul de bacalaureat din tot județul.

Apoi am înființat și asociația Misiunea Internațională Română, care are scopul de a promova misiunea bisericilor locale pe plan internațional. Dorim să încurajăm bisericile locale să organizeze conferințe de misiune pentru biserică și să recruteze persoane pentru misiune și să-i susțină în câmpul misionar. În vederea acestui fapt am înființat și școala de misiune care pregătește pe cei ce au terminat colegiul biblic sau altă școală, specific în domeniul misionar. Am avut până acum două promoții de câte doi ani. Dintre cei ce au absolvit avem deja patru persoane care o să plece în câmpul de misiune. Avem chiar din biserica noastră o soră tânără care este misionară în Republica Moldova și ne bucurăm că Domnul o folosește acolo. De asemenea avem prin MIR o familie în misiune în Ucraina, în zona Dobrogei, și două alte persoane se pregătesc acum pentru misiune în Turcia. Intenția noastră este să trezim spiritul misionar al bisericilor din România.

– Nu vă orientați și spre Ungaria?

– Sigur că da. Intenția este să implicăm toți românii în lucrarea de misiune. O nouă viziune care o avem în cadrul MIR-ului este să ajutăm românii răspândiți în toată lumea, ca acolo unde sunt să devină misionari. Cred că lucrul acesta va fi tot mai amplu, în măsură ce se deschid granițele spre alte țări. Deja avem comunități

mari de români în Austria, Germania, Italia, Spania, Irlanda, Anglia, Danemarca. Avem chiar biserici constituite, și credem că ei pot să fie niște misionari buni acolo, trăind în comunitățile respective. În vederea acestui fapt, Colegiul Biblic, despre care vă vorbeam, își propune un învățământ teologic de la distanță. Dacă va fi voia Domnului, de la 1 martie am și lansat pe internet acest program, în colaborare cu Moody Bible Institute și cu Institutul Teologic Baptist din București, program care să pregătească oameni în domeniul teologiei. Este statistic legal cunoscut faptul că peste 6 milioane de români locuiesc în afara graniței României, aceștia sunt cu acte oficiale. După știința mea mult mai mulți români sunt în afara țării. Această cifră se ridică la 11 milioane. Deci, am putea spune că jumătate din populația României este în afara granițelor. Ne pasă foarte mult de comunitatea românească din diaspora, inclusiv din Ungaria și din Micherechi.

– Cum ați caracteriza viața spirituală a creștinilor români?

– Situația din România aș putea s-o prezint în următoarele cuvinte: bisericile merg înainte, dar creșterea numerică a bisericilor este oarecum limitată de exodul românilor spre Occident.

Am putea să chiar asistăm la o descreștere în anumite situații, pentru că sunt mulți români care pleacă la muncă în străinătate, și din cauza aceasta multe biserici au început să scadă numeric. Sigur că este o creștere, fiindcă inimile românilor sunt deschise pentru Evangheliile. Putem să constatăm că în număr total bisericele cresc, dar creșterea este diminuată de exodul românilor. O problemă, care n-am avut-o în trecut sub regimul comunist, este materialismul. În trecut ne-am confruntat cu probleme ideologice, cu ateismul, marxismul și comunismul, iar acum avem probleme cu materialismul. Oamenii sunt foarte dornici să muncească, să câștige bani și pentru asta pleacă la muncă în străinătate. Aceasta creează multe probleme sociale, probleme în familie. Acesta nu este normal. De aceea, eu personal, sunt îngrijorat de starea românilor din Diaspora. Nu vorbesc de românii din Ungaria, care s-au născut aici, își păstrează limba și cultura românească în comunitatea maghiară în care trăiesc. Mă refer mai mult la românii care sunt plecați în țările Europene de Vest, care se zbat, pe de o parte, între națiuni, cu țara, cu familia, cu biserica, și pe de altă parte, să-și agonisească niște bani să-și ridice cumva nivelul de trai. Suntem preocupați de aceste probleme. Dorința mea ar fi dacă românii din Diaspora ar putea să fie ajutați prin a se organiza ca biserici locale și ar fi stimulată și viața spirituală. Acesta ar fi un ajutor practic, adică să meargă un păstor din România să trăiască printre ei și să-i reabiliteze din punct de vedere spiritual și să se lege de o biserică locală, să aibă un statut mai echilibrat. Cred că aceasta este o problemă care ar trebui să fie mai în atenția noastră. (Va urma)

Rita Pătaș

Valentin Popovici

Legământ

*Nu spune făptuind păcatul
C-ai fost silit să-l făptuiești,
Căci nimeni nu te poate face
Să-l faci atunci când nu voiești.*

*Oricât de crâncen-ar fi sila
Cu orice ar amenința,
Tot nu poți birui voința
Să faci ce-ntr-adevăr n-ai vrea.*

*Chiar ținta cea mai slabă
Ajunge de nebiruit,
Când hotărât-ai legământul,
Să-l ții până la sfârșit.*

*De-aceea dacă-ți calci nădejdea
Și-ți uiți iubirea cea dintâi,
În vecii vecilor tu singur,
De asta vinovat rămâi.*

*Căci dac-ai săvârșit păcatul
Fiindcă-ai vrut l-ai săvârșit,
Căci nu e om să te silească
Să faci ce tu n-ai plănuit.*

*Când vrei să-ți aperi curăția
O aperi până la mormânt,
Îți dai averea și viața,
Dar nu-ți dai sfântul legământ.*

Conferința femeilor baptiste la Chitighaz

Conferința femeilor baptiste din Regiunea Crișurilor în acest an va avea loc la Chitighaz. În data de 12 martie, Biserica Baptistă din Chitighaz așteaptă cu mult drag toți cei interesați pentru a participa la această întâlnire de părtășie, rugăciune și un timp de laudă și închinare. Conferința femeilor va începe în ziua de sâmbătă, de la ora 9.30.

Izgonirea lui Adam din Rai

Suntem în pragul sfântului și marelui Post. Dumini-ca izgonirii lui Adam din Rai, ultimul popas înaintea duhovniceștii ofensive, ne pune la începutul vieții noastre păcătoase pe pământ. Suntem izgoniți din Raiul desfătărilor din pricina neascultării, a mândriei și a neînfrânării. Viața cu sudoare, cu chinuri, cu necazuri și lacrimi, cu moartea este plata păcatului.

Starea lui Adam cel izgonit, care este și starea noastră, se oglindește în cântările pline de umilință ale Duminicii: „Șezut-a Adam în preajma Raiului, și de goli-ciunea sa plângând, se tânguia: Vai mie, celui ce m-am supus înșelăciunii celui viclean, și am fost furat de ea și de mărire m-am depărtat. Vai mie, celui dezbrăcat de nevinovăție și lăsat în sărăcie. Ci, o Raiule, de acum nu mă voi mai desfăta într-o dulceața ta...”

De aceea, nevoințele, în-tristarea și plângerea postului sunt și o înțrărire și tânguire pentru Raiul pierdut și pe care, cu multe suferințe, se cade să-l redobândim.

Evangelia duminicii, de la Sfânta Liturghie, ne aduce aminte, iarăși, de cele două mari fapte: smerenia și dragostea, care sunt temeiul a toată fapta bună.

Postul împreună cu ru-

găciunea și toate nevoințele legate de dânsul poate fi zădărnici de vrăjmașul dacă nu suntem cu luare aminte. De aceea ne învață Mântuitorul: „Când postiți, nu fiți triști, ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se ara-

împodobim cu veselia inimii și a feței, gândindu-ne la folosul cel mare pe care-l aduce postul. Ungerea capului și spălarea feței nu trebuie luate în literă, ci cu un înțeles duhovnicesc. Sfântul Maxim Mărturisitorul ne

nu-i mai rămâne nici un răgaz. Dar grijile trebuiesc proporționate cu însemnătatea lucrului respectiv. De aceea ne îndeamnă iarăși Mântuitorul: „Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură. Ci adunați-vă comori în cer... căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră”. (Matei 6, 19-21)

Averile pământești față de comoara mai scumpă decât toată lumea a sufletului, nu merită atenția care li se dă. Nu ne putem lipsi de grijile legate de trup, dar grijii de suflet se cuvine întâietatea; deci vremea postului, vreme de osteneli de suflet mântuitoare, nu trebuie zădărnici-tă cu grijile de multe a celor pământești.

În chip deosebit, Sfânta Evanghelie ne atrage atenția asupra altei laturi a dragostei de aproapele, și anume asupra iertării aproape-lui, care este o mare faptă bună și bine plăcută lui Dumnezeu. Așa de mult ține Mântuitorul la iertarea aproapelui, încât fără de ea nici El nu ne iartă păcatele noastre: „De veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta-va și vouă Tatăl Ceresc; iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșalele voastre”. (Matei 6, 14-15)

te oamenilor că postesc... tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești”. (Matei 6, 16-18).

Să nu uităm lecția din pilda vameșului și fariseului când postim. Să lucrăm cu dragoste nevoințele postului, dar să le acoperim și să le păzim cu sfințenie. Veșteji-rea firească a trupului să o

arată că fața este icoana în-tregii noastre vieți, iar capul este simbolul minții. Deci, a spăla fața înseamnă a ne curăți viața de toată întina-rea păcatului, iar a unge ca-pul înseamnă a face mintea să strălucească de cunoștin-ța dumnezeiască (Filocalia, vol. II, p.232).

Grijile lumești, de obicei, răpesc omului toată vremea, iar pentru grija de suflet

Deși tot păcatul este împotriva lui Dumnezeu și numai de la El putem do-bândi iertarea, totuși, de păcatul față de aproapele Dumnezeu nu ne iartă fără aprobarea acestuia. De aceea, când cerem iertare cuiva pe care l-am supărat cu ceva, el răspunde: „Dum-nezeu să te ierte!”, adică: eu te-am iertat, de acum poate și Dumnezeu să te ierte. Și numai așa ne iartă. Fiindcă pentru înnoirea noastră su-fletească în primul rând avem nevoie de iertarea pă-catelor de la Dumnezeu și ostenelile postului urmăresc și acest lucru. Iar noi în ru-găciunea domnească de fie-care zi, ne angajăm față de Dumnezeu să facem acest lucru: „Iartă-ne Doamne, greșalele noastre, că și noi iertăm greșiților noștri”. Fără de această iertare, nu ne iartă nici Dumnezeu pe noi.

Nu numai că nu ne iartă, dar nici faptele cele bune nu ni le primește. Ne-o spune limpede tot Mântuitorul Hristos: „De-ți vei aduce darul tău la Altar și acolo-ți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă acolo darul și mergi mai în-tâi de te împacă cu fratele tău și apoi venind, adu da-rul tău”. (Matei 5, 23-24)

Părintele Petroniu Tănase,
Schitul Prodromu (Athos)

Rugăciune ortodoxă pentru sănătatea Papei

Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist, împreună cu Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, Bartolomeu I, s-au rugat pentru sănătatea Papei Ioan Paul al II-lea în cadrul slujbei solemne cu prilejul aniversării a 120 de autocefalie și 80 de ani de patriarhat ai Bisericii Ortodoxe Române, oficiată duminică, 6 martie, la Biserica Sf. Spiridon Nou din București – relatează Rompres.

„Aflându-ne împreună astăzi pentru serbarea Bisericii noastre ne-am adresat gândurile împreună spre Sanctitatea Sa, Papa Ioan Paul al II-lea, rugându-ne să-i dăruiească Dumnezeu grabnică însă-

nătoșire, să putem să ne reîntălnim, căci o asemenea persoană de dimensiunea acestui slujitor al Bisericii Universale apare la mari intervale de timp”, a declarat PF Teoctist la sfârșitul slujbei. „Ne este foarte scump, este foarte drag în întreaga creștinătate pentru că a lansat primul dintre toți această idee de apropiere de dialog între bisericile noastre și de consolidare a nădejzii ca toți să fim una întru Hristos, Domnul Nostru. Îi dorim sănătate și mulți ani!”, a adăugat Patriarhul.

De asemenea, Papa a fost apreciat și de Patriarhul Bartolomeu care a spus despre acesta că „a făcut foarte multe pentru

Biserica lui Hristos în acești 25 de ani ai pontificatului său”. „Noi ne-am întâlnit de patru ori, suntem buni prieteni, ne înțelegem unul pe celălalt și acum mă rog pentru sănătatea sa. A fost foarte curajos de-a lungul vieții sale, și prin acest curaj care îl caracterizează, cred și mă rog pentru ca el să depășească acest moment greu al vieții sale și să poată continua pentru mulți ani de acum încolo serviciul său pentru Biserica lui Hristos și pentru pace în lume”, a mai spus Patriarhul Ecumenic.

În cadrul slujbei aniversare de la Biserica Sf. Spiridon Nou s-a dat citire Actului Sinodal Aniver-

sar, iar Patriarhul Bartolomeu a ținut o predică (omilia) în care a binecuvântat pe clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române. Cu acest prilej, PF Părinte Teoctist a primit în dar din partea cardinalului de Milano, Dionigie Tettamanzi, prin vicarul său Francisco Cocalmerio, pârțile din moaștele Sfinților martiri din secolul IV, Ambrozie și Simplician. Patriarhul BOR a spus că aceste moaște vor fi păstrate pentru viitoarea Catedrală a Mântuirii Neamului, alături de cele ale Sf. Ioan Gură de Aur, primite de la cardinalului Florenței, Silvano Piovanelli, în 1997.

T. Iova

Cor polonez în concert la Budapesta

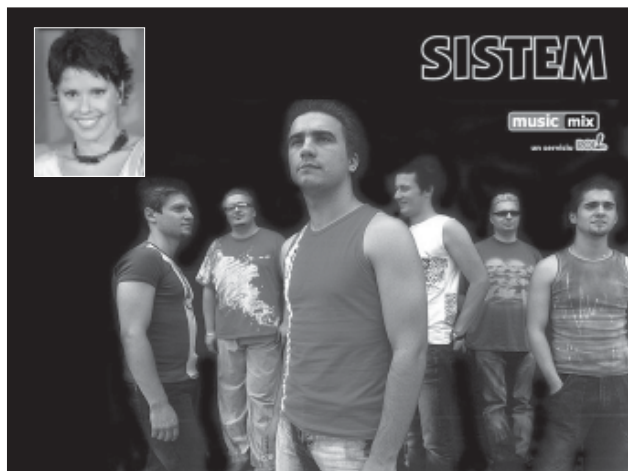
În cadrul manifestării „Ars Polonica – Artă poloneză la Budapesta”, corul polonez „Oktoich” de la biserica ortodoxă „Sfinții Chiril și Metodie” din Wrocław va susține un concert de muzică sacră în biserica ortodoxă maghiară de la piața Petőfi. Concertul ce va fi susținut pe data de 20 martie, este intitulat „Cântec ortodox bisericesc din Evul Mediu și până în secolul XX”, și va cuprinde cântări bisericești în spiritualitatea muzicii bizantine. În cadrul acestui concert auditorii vor putea asculta piese compuse de diferiți autori, din secolul IX și până în zilele noastre.

Toma Iova

România la Eurovision Luminița Anghel & Sistem

Solista Luminița Anghel și percutioniștii la butoaie din trupa Sistem vor participa, pe 19 mai, la Kiev, la pre-selecția internațională pentru concursul Eurovision. Dacă melodia lor, „Let me try”, se clasează între primele zece, România va ajunge în finala mare, programată pentru 21 mai în capitala ucraineană.

Luminița Anghel & Sistem au fost desemnați sâmbătă seara, 5 martie, pentru Eurovision, în urma concursului național televizat în direct, când publicul – prin sistemul televoting, și juriul de specialitate au dat note celor 12 piese semi-finaliste. Cu „Let me try”, o piesă foarte dinamică, semnată Cristian Faur, cu un plus de originalitate adus de ritmurile celor de la Sistem, Luminița Anghel a devansat-o pe Loredana Groza și piesa ei cu influențe etno, „Le Le”, cotate drept favorită.

Cele două melodii aveau cele mai mari șanse de câștig, datorită ritmului foarte dinamic și stilului modern de interpretare, românii hotărându-se anul acesta să se adapteze și ei curentului internațional preferat de Eurovision – în ultimii ani au avut câștig de cauză tocmai piesele puternic dance și interpretările spectaculoase.

După cum v-am informat în numărul trecut al Foii, printre contra-candidații Luminiței Anghel & Sistem se numără băieții de la Zdob și Zdub. În premieră, anul acesta Republica Moldova participă la Eurovision-ul de la Kiev, ca urmare a statutului ei de membru activ în cadrul organizațiilor.

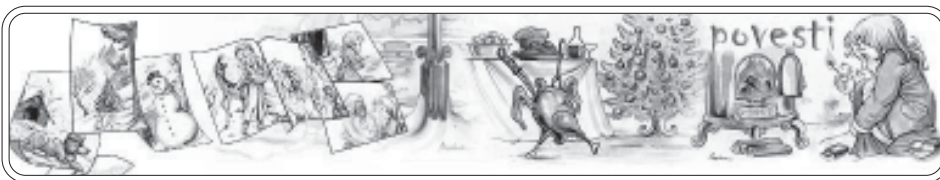
Ediția actuală a concursului este una specială – anul acesta, Eurovision Song Contest împlinește 50 de ani. Prima ediție a avut loc în 1956, la Lugano, Elveția, pentru ca în anul următor, în Germania, la Frankfurt, să fie stabilit regulamentul de participare valabil și astăzi. C. Martin

Șt. O. Iosif Cântec de primăvară

Înfloresc grădinile,
Ceru-i ca oglinda;
Prin livezi albinele
Și-au pornit colinda...

Cântă ciocârliile
Imn de veselie
Fluturii cu miile
Joacă pe câmpie.

Joacă fete și băieți
Hora-n bățatură –
Ah, de ce n-am zece vieți
Să te cânt, Natură!

Alice în Țara Minunilor (III)

Curioasă, Alice bătu la ușă, dar pentru că nu-i deschise nimeni, intră. Holul dădea într-o bucătărie, unde o zări pe Ducea care ședea pe un scăunel și zgâlțâia din toate puterile un prunc. O bucătăreasă amesteca într-o oală care umplea aerul cu nori de piper, iar o pisică mare dormea deasupra căminului, cu un zâmbet pe față. Aerul încărcat de piper era de nesuportat pentru Alice, care nu știu cum să iasă mai repede.

Mare îi fu mirarea lui Alice când constată că pisica ședea acum pe creanga unui copac.

– Eu sunt Pisica din Cheshire, spuse aceasta somnoroasă.

– Ce fel de oameni locuiesc aici? întrebă Alice.

– La dreapta stă un Pălărier, răspunse Pisica. Iar la stânga, un Lepure de Martie. Amândoi este nebuni.

Apoi Alice dădu peste lepurele de Martie și peste Pălărier, care își luau ceaiul la o masă întinsă sub un copac, cu un Hârciog adormit între ei. Pălărierul îi spuse că, în urma unui decret al Reginei de Inimă Roșie, pentru ei era totdeauna vremea ceaiului și niciodată vremea de culcare sau vremea cinei. Nu peste multă vreme, Alice porni mai departe.

Trecu printr-o ușă tăiată într-un copac și se trezi din nou în sala cea lungă. Luă cheia de pe măsuta de sticlă și ciuguli din ciupercă până ajunse înaltă de-o șchioapă. Apoi, în sfârșit, deschise ușa și pătrunse în grădina minunată.

Uimită, Alice văzu cum grădinarii dădeau peste trandafirii albi cu vopsea roșie.

– Ce faceți aici? îi întrebă.

– Regina nu poate suferi trandafirii albi, spuse un grădinar.

Alice începu să plângă, dar mai apoi se îndreptă de spate și zise:

– Prostii!

– Atunci, hai să jucăm crochet! strigă Regina.

Ciocanele erau de fapt flamingi, bilele erau arici, iar porțile erau soldații care făceau podul. Pentru Alice, jocul era destul de greu.

Ducea și lepurele Alb intrară și ei în jocul de crochet. Văzând-o pe Alice, Ducea o cuprinse cu brațul.

– Nici nuți închipui cât de mult mă bucur să te revăd, spuse Ducea.

– Și cum îți place Regina? întrebă lepurele.

– Deloc, răspunse Alice. E atât de...

Dar o zări pe Regina care trăgea cu urechea și continuă:

– ... sigur că o să câștige, încât nici nu mai are rost să mai jucăm.

– La locurile voastre! strigă Regina. Că de nu, vă tai tuturor capetele!

Alice nu-și mai găsea ciocanul și bila. Văzând-o că nu joacă, Regina tipă:

– Tăiați-i capul!

– Dar, Majestatea voastră, protestă Alice, flamingoul meu a zburat, iar ariciul a luat-o la sănătoasa.

Chiar atunci se auzi în depărtare un strigăt: „Începe procesul!”

Toată lumea se repezi în sala de judecată, unde Juvete în lanțuri stătea în fața Regelui și a Reginei. O tartă mare, așezată pe o masă, trona în mijlocul sălii. În spatele ei ședeau jurații, scriind preocupăți pe tăblițele lor. Privind scena, Alice simți că i se face foame.

– Juvetele de Inimă Roșie a furat tarta Reginei, spuse Regele către jurați. Vă rog să dați verdictul!

Pe neașteptate, Alice simți cum începe să crească iar.

– Chem martorul următor! strigă ascuțit lepurele. Alice!

– Aici! tipă Alice, sărind cu atâta grabă, ca răsturnă boxa cu jurați.

– Tăiați-i capul! zbieră Regina.

– Cui îi pasă de voi? spuse Alice, care crescuse de-acum la înălțimea ei obișnuită. Nu sunteți decât un pachet de cărți de joc!

Auzind acestea, tot pachetul acela de cărți de joc se aruncă asupra ei, iar Alice se porni să țipe, încercând să îi îndepărteze.

Dintr-o dată, Alice se trezi la poalele copacului, alături de sora ei.

– Ce vis curioasă am avut, spuse ea.

– Trebuie să mi-l povestești pe tot la ceai, îi răspunse sora ei.

Și, în timp ce-și bea ceaiul, Alice îi povesti minunatele ei aventuri în Țara Minunilor.

Sfârșit

Dragi copii, în povestea de mai sus am ascuns 5 greșeli gramaticale. Căutați-le și trimiteți-le pe adresa redacției noastre (Jula, str. Gh. Doja nr. 8, cod. 5700). Primii trei câștigători vor primi de la noi, pe cale poștală, câte o carte de copii în limba română. Vă dorim succes!

Soluțiile greșelilor gramaticale din povestea publicată în nr. 9:

- metoda – corect: metodă
- leoi – corect: le-oi
- mam – corect: m-am
- deschis – corect: deschisă
- un invitație – corect: o invitație

TOTO - TOTO - TOTO

Să învățăm matematica!

1. Câți ani au trecut între introducerea sistemului numeric zecimal în China și în Europa?
1 - 900 ani
2 - 150 ani
X - 2500 ani
 2. În total câte diagonale sunt în octogonul regulat (sau în orice octogon convex)?
1 - 20
2 - 12
X - 48
 3. Ce înseamnă cuvântul abacus?
1 - calculator
2 - coeficient
X - raportor
 4. Cine a descoperit teorema sinusului?
1 - Thales
2 - Abu Nasr
X - Pitagora
 5. Cu ce se ocupă aritmetica?
1 - cu vectorii
2 - cu funcții
X - cu numere
 6. Din câte triunghiuri e alcătuit icozaedrul?
1 - 20
2 - 10
X - 14
 7. Cine a introdus calculele cu fracții zecimale?
1 - Blaise Pascal
2 - René Descartes
X - Simon Stevin
 8. Când s-a născut Blaise Pascal?
1 - 1592
2 - 1623
X - 1691
 9. Cine a construit pentru prima dată poligon regulat format din 17 laturi?
1 - Gauss
2 - Leibnitz
X - Fourier
 10. Ce valoare are π (pi) cu patru cifre decimale?
1 - 3,1415
2 - 3,1423
X - 3,1475
 11. Ce este abscisa?
1 - calculator grec
2 - latura unui poligon
X - axă de coordonate
 12. Câte numere formate din două cifre sunt între numerele naturale?
1 - 90
2 - 91
X - 99
 13. Cine a folosit pentru prima dată semnele algebre?
1 - Arhimedes
2 - Diophantos
X - Thales
- +1. Câte puncte sunt în total pe cubul de jucărie?
1 - 18
2 - 21
X - 25
- Rezolvare:** X, 1, 1, 2, X, 1, X, 2, 1, 1, X, 1, 2, 2.
- Ana Crișan

Nouă elevi în finalul olimpiadei la limba română

În luna ianuarie a avut loc olimpiada elevilor la liceele din țară, întrecere cunoscută sub denumirea OKTV. Conform planului de învățământ, și la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Iula s-au dat probele la diferite discipline. Elevii s-au pregătit conștiințioși însă, ca la toate examenele de acest fel, mereu sunt câțiva care, după evaluarea rezultatelor, nu mai pot continua cu următoarea fază.

În urmă cu câteva zile am aflat care sunt elevii care au avut cel mai bun rezultat la acest examen. După evaluarea testelor, din cei 31 de elevi, la disciplina Limba și Literatura Română, au trecut mai departe următorii: Anita Berényi (clasa 11 A), Tita Gal (clasa 12 B), Adriana Marc (clasa 12 A), Beata Megyes (clasa 12 B), Cristian Oros (clasa 12 A), Ana Luhas (clasa 12 A), Agneta Lóvei (clasa 12 B), Adriana

Rocsin (clasa 11 A), și Ildiko Rocsin (clasa 11 A). Acei elevi au intrat la proba orală, următoarea fază a olimpiadei, care, în urma evaluării testelor, au atins minimum 75 de puncte. Nouă elevi au atins acest barem, cel mai mare punctaj fiind de 96,5 puncte. Faza orală, care va fi totodată și proba decisivă pentru olimpiadă, se va desfășura pe data de 14 aprilie.

Toma Iova

Reguli pentru o învățare rapidă

● **Fii atent în clasă.** Cu cât înțelegi mai mult în clasă, cu atât se va reduce timpul de învățat acasă.

● **Pune întrebări profesorului.** Nu lăsa lucruri nelămurite. Acasă e mult mai greu de lămurit decât în prezența profesorului.

● **Drumul de la școală până acasă să fie cel mai scurt și mai rapid posibil.**

● **Înainte de a te apuca de învățat fă-ți un plan de învățare,** începe să înveți cu obiectele cele mai grele și sfârșește cu cele mai ușoare.

● **După ce ți-ai făcut planul de lecții poți să spui o rugăciune** ca Dumnezeu să te ajute la lecții.

● **Odată ce începi să înveți oprește televizorul, casetofonul și orice altă sursă de distragere a atenției.** Cu cât ești mai atent scurtezi timpul acordat lecțiilor.

● **Nu învăța încontinuu** mai mult de două ore, după acest timp o pauză este binevenită pentru odihna creierului tău.

● **Nu lăsa un exercițiu neterminat** până nu te-ai asigurat că ai făcut totul pentru a-l rezolva.

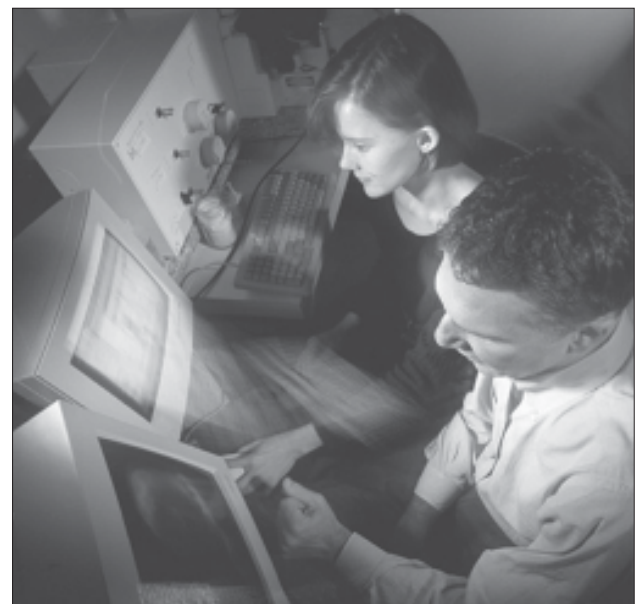
● **Nu spune niciodată „nu știu”.**

● **Fă tot posibilul să nu înveți noaptea.** Dacă ziua îți vine să dormi când înveți, o spălare cu apă rece pe ochi îndepărtează somnul.

● **Obișnuiește-te să te trezești în fiecare zi la ora 7,** chiar sâmbăta sau duminica.

● **Înainte de a învăța este foarte important să fie ordine la biroul la care lucrezi.** De asemenea trebuie să ai o iluminare corespunzătoare, de preferat lumina zilei.

● **Obișnuiește-te să lucrezi la birou.**

● **Roagă-l pe unul din părinți să te asculte și să-ți verifice lecțiile.**

● **Învăță nu doar din caiet, ci și din manual.** Ceea ce-ți dă profesorul în caiet este doar un rezumat al lecției.

● **Când citești fă-o cu voce tare.** Cu cât stimulezi mai mulți analizatori, cu atât vei reține mai ușor.

● **Nu lăsa niciodată învățatul pe ultimul moment.**

● **Împarte lecția în mai multe părți.** La sfârșitul învățării unei părți fă o recapitulare a părții.

● **Mărește progresiv timpul de învățare.** Dacă îl mărești dintr-o dată s-ar putea să nu faci față.

● **Nu lăsa nici o zi de școală și nici o sâmbătă fără să înveți.** Duminica este ziua de odihnă.

● **Este bine ca atunci când recapitulezi s-o faci cu creionul în mână.** Scriind, lecția se va întipări mult mai bine în minte.

● **Discută problemele tale de școală cu colegii.** Astfel te ajută pe tine, dar și

pe ei. **Explicând** altuia ca tine, vei înțelege și mai bine ce ai învățat.

● **Nu te îmbuibă** înaintea de a învăța. Cu burta plină se învață mult mai greu.

● **Orice problemă ai nu ezita s-o discuți cu părinții.** **Experiența** lor este oricum mai bogată decât a ta.

● **Nu te culca pe laurii succesului.** Dacă ai o notă mare la un obiect nu înseamnă că nu mai trebuie să înveți.

● **Redu la minimum timpul în care nu faci nimic folositor.**

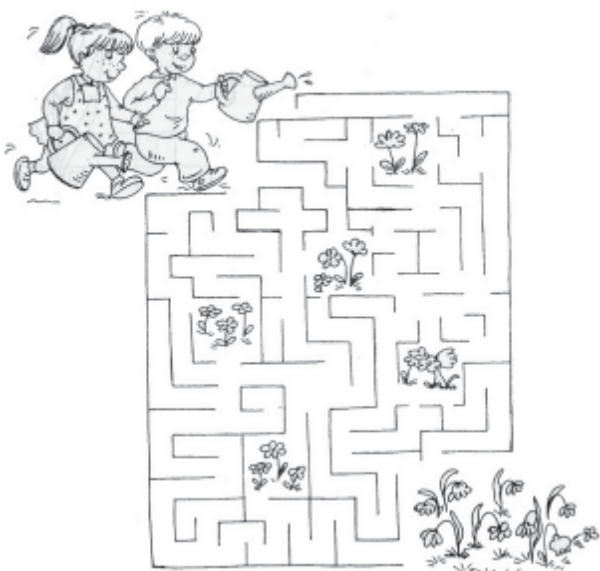
● **Gândește-te tot timpul cât înveți că înveți pentru tine și nu pentru tine și nu pentru părinți sau profesori.** Orice înveți la școală este folositor vreodată în viață.

● **Pentru ca succesul să-ți fie cât mai aproape adoptă o atitudine adecvată față de profesor (învățător).** Dânsul te poate ajuta să înveți mai ușor.

● **Înlătură din gândirea ta copiatul.** Cel păgubit ești în primul rând tu.

COLȚUL PREȘCOLARILOR

Prin labirintul florilor

Care este drumul cel mai scurt pentru a ajunge repede la florile ofilite?

Un campionat câștigat fără înfrângeri

Micherechenii sunt cunoscuți, printre altele, și ca iubitori ai sportului, mai ales ai fotbalului. Câțiva tineri care preferă și sunt membri activi în această ramură de sport, nici nu și-au prea dat seama că este pauză de iarnă în campionate, sau poate chiar nici nu au vrut. Au vrut să se antreneze sau, pur și simplu, să se simtă bine? În speranța să joace meciuri bune și să se califice pe un loc cât mai bun și-au unit forțele și talentele, pentru a participa la competiții de fotbal în sală.

Sâmbăta trecută, la 5 martie s-a terminat campionatul de fotbal în sală, care a fost organizat în hala sportivă din Crâstor. În cele 12 runde s-au desfășurat meciuri de calitate, la care s-au simțit foarte bine atât jucătorii cât și

bine, spectaculos și eficient. Tot timpul au reușit să găsească scheme potrivite, care funcționau bine, iar când și-au permis au jucat puțin și pentru spectatori, astfel cuprinzând toată frumusețea acestui sport. În final, titanii au

rechi – Geszti Ászok 12-0; HÓDÚT – Micherechi 2-4; Micherechi – Sárga Ördögök 9-1; Mezőgyán – Micherechi 0-1; Micherechi – Maszekok 4-2; Okány – Micherechi 1-4.

Golgheterul competiției a fost *Tárnok Zoltán* cu

suporterii. După ultimul meci al acestui concurs sportiv, care a fost organizat pentru a doua oară, notarul Crâstorului, *Illyés Sándor*, a mulțumit echipelor pentru participare, și tuturor celor care au fost prezenți la această organizare, făcând public rezultatul final.

După părerile aflate de la suporterii, echipa din Micherechi a fost printre cele mai simpatice echipe. Deoarece au jucat cel mai

făcut o treabă serioasă, de care sunt mândri și ei înșiși, fiindcă au câștigat campionatul fără înfrângere. Meciurile campionatului s-au desfășurat cu următoarele rezultate:

Micherechi – Hör-Pintők 4-2; Crâstor Juniori – Micherechi 2-8; Micherechi – Ágyú sok FC Ez+Az 8-3; Aranylábú Gyerekek – Micherechi 1-18; Micherechi – Croația Zagreb 6-2; Semmittevők – Micherechi 3-3; Miche-

27 de goluri marcate (Maszekok), iar cu titlul de cel mai bun portar se poate mândri *Cserháti Daniel* (Maszekok). Cea mai sportivă echipă a fost Mezőgyán, iar cea mai bună echipă, care din 12 meciuri cu 11 victorii și doar cu un singur egal a terminat pe locul întâi, a fost cea din Micherechi.

* * *

Tinerii din Micherechi au mai evoluat și la o altă competiție, care a fost or-

ganizată tot în această perioadă, în sala sportivă a liceului din Șercad. Și acest concurs se organizează anual, în mod tradițional. Aici se desfășurau meciurile, în fiecare duminică câte două. Campionatul din Șercad s-a terminat pe 20 februarie, la care micherechenii s-au calificat pe locul doi, rămânând în urmă doar cu un singur punct, față de echipa „Savanyú” care, până la urmă, a câștigat competi-

ția. Dar nici de aici nu au plecat cu mâinile goale, pentru că cel mai bun portar a fost ales *Zoltan Bordaș*, golgheterul competiției a fost *Gavril Semjéni* marcând 75 de goluri, care e un record absolut în evoluția acestei cupe, iar cel mai bun jucător a fost *Zoltan Kocsis*, care e membru al echipei FC Micherechi. Băieților din Micherechi le dorim succese și în viitor.

Cristian Martin

Se amână debutul

La fel ca și în prima divizie din Ungaria, și în România se amână pornirea luptelor din returul Diviziei A.

Liga Profesionistă de Fotbal din România a luat această decizie în unanimitate, din cauza condițiilor meteorologice, care

anunță prelungirea iernii. Astfel majoritatea terenurilor de fotbal nu este încă aptă pentru reluarea sezonului 2004/05, care în urma hotărârii LPF va continua cu o săptămână mai târziu decât cum a fost programat inițial, pe data de 11 martie.

Japonia caută extraterestri

Două observatoare nipone au început să caute semne de viață extraterestră folosind telescoape radio și optice, acesta fiind primul program de acest gen susținut de guvernul japonez. „Nu mi s-ar părea uimitor ca forme de viață similare celor de pe Pământ să existe în altă parte, pentru că spațiul este vast”, a explicat *Mitsumi Fujishita*, profesor de radioastronomie la Universitatea Tokai din sudul Japoniei, care conduce proiectul. Dacă în Japonia au mai existat ten-

tative de descoperire a vieții extraterestre, această inițiativă este prima susținută de o organizație guvernamentală. Observatorul de la Mizusawa încearcă să repereze unde radio cu ajutorul unui radiotelescop cu diametrul de zece metri, în timp ce cel de la Nishi-Harima încearcă să detecteze lumina cu ajutorul unui telescop optic de doi metri. Ambele telescoape vor fi îndreptate spre constelația Hidra, unde un cercetător american a detectat unde radio în 1988.

Rezultatul final pe anul 2004/2005

1. Micherechi	12	11	1	–	78–17	34
2. Hódút	12	11	–	1	57–28	33
3. Semmittevők	12	9	1	2	57–20	28
4. Ágyú sok FC Ez+Az	12	9	1	2	57–26	28
5. Okány	12	7	–	5	45–29	21
6. Crâstor Juniori	12	6	–	6	65–39	18
7. Maszekok	12	5	1	6	49–31	16
8. Mezőgyán	12	5	–	7	36–31	15
9. Sárga Ördögök	12	4	1	7	42–56	13
10. Aranylábú Gyerekek	12	3	–	8	37–92	9
11. Hör Pintők	12	2	1	9	42–69	7
12. Croatia Zagreb	12	2	–	10	33–74	6
13. Geszti Ászok	12	1	–	11	27–115	3

Despre un model al relațiilor româno-maghiare

Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală și Liga Pro-Europa au publicat recent un volum intitulat „Relațiile româno-maghiare și modelul de reconciliere franco-german”. Inițiativa, concretizată într-un volum trilingv de 640 de pagini, își propune să configureze un tablou al relațiilor româno-maghiare și perspectiva acestora în viitor, la peste zece ani după prăbușirea comunismului – relatează *divers.ro*.

Cele două organizații civile au remis o invitație demnitarilor cu funcții înalte, liderilor politici și personalităților modelatoare ale opiniei publice din România și Ungaria de a răspunde la câteva întrebări privind viitorul acestor relații. Inițiatorii au expediat 370 de chestionare, destinatarii fiind: 150 români, 120 maghiari și 100 personalități publice maghiare din România. La invitația lansată au sosit 36 de răspunsuri. Din acestea, prezentul volum publică 31 luări de poziție, ale căror autori – cunoscând contextul publicării – și-au dat ulterior consimțământul de a

fi aduse la cunoștința publicului interesat.

În baza tabloului de ansamblu care se conturează din răspunsuri, relațiile româno-maghiare se caracterizează printr-o ambivalență particulară, arată editorii volumului. Pe de o parte, se poate conta pe un progres spectaculos la nivelul relațiilor interstatale și interguvernamentale, care pot fi explicate îndeosebi prin încadrarea geopolitică a spațiului și interesele de integrare euro-atlantică din interiorul acestuia. Dincolo, însă, de relațiile interstatale care evoluează promițător, relațiile dintre națiuni sunt împovă-

rate în continuare de mai multe prejudecăți neprelucrate și de o suspiciune reciprocă, ceea ce ar putea face ca stabilitatea relațiilor interstatale să devină îndoielnică, dacă în vreuna din cele două țări evoluția politicii interne ar putea oferi pretexte pentru exploatarea politică a acestor prejudecăți.

Una dintre ipotezele inițiativei a fost că reconcilierea franco-germană și instituțiile aflate în spatele ei, îndeosebi Office Franco-Allemand pour la Jeunesse/Deutsch-Französisches Jugendwerk (OFAJ/DFJW), ar putea servi ca model pentru inițiativele care doresc să contribuie la fundamentarea stabilității relațiilor interstatale româno-maghiare pe termen lung, prin lichidarea treptată a problemelor și prejudecăților controversate dintre cele două națiuni.

E. Iova

Ceea ce avem: identitatea

Apărem ici-colo pe lume, pe un continent sau altul, într-un sătuleț aici sau oriunde, ni se dă o familie, un mediu, o religie, un număr limitat de posibilități și un număr nelimitat de reguli, o limbă maternă, un nume, un cod genetic și cu acest bagaj sub subțioară pornim la drum.

Nu e mult, ne gândim în timp ce cu o undă de invidie ne închipuim că am fi putut nimeri și mai bine. Foarte rar ne imaginăm că ar fi putut fi și mai rău.

Suntem împinși pe o pistă, ne trezim de-odată că suntem în plin concurs, că trebuie să corespundem cerințelor și nu prea e vreme de zăbavă. Creștem și într-o bună zi nu numai de dragul părinților vrem să mergem mai departe, ci propriile vise încercăm să le atingem. Nimic mai normal!

Un singur lucru uităm în goana cu care ne îndreptăm hotărât spre țelurile noastre nesigure: bagajul. Uităm ce avem, acel ceva pe care de multe ori fără urmă de mândrie îl ducem cu noi. Îl ignorăm. Uneori îl simțim ca o povară. Dar oare de câte ori am apreciat la justa valoare ceea ce fără efort am primit? Am știut ce înseamnă dragostea părinților până nu am fi devenit și noi părinți? Am putut să apreciem valoarea unei monede atât timp cât banii de buzunar îi primeam în fiecare zi ca pe ceva firesc?

Nu, nici cu bagajul nostru lucrurile nu stau altfel. Cu atât mai mult nu înțelegem de ce limba maternă, împăturită modest sau aruncată la întâmplare în geantă ar trebui să fie prețuită ca o comoară. Am primit-o, am învățat-o, o știm. De ce ar trebui să conștientizăm cine suntem, ce limbă vorbim, ce cultură reprezentăm? De ce să facem caz de ceea ce avem? De ce ar trebui să fim copleșiți de valoarea ei atât cât ne însoțește

de-a lungul vieții fidel, cu oarecare supunere chiar?

Pentru că, lăsând de-o parte generalitățile, suntem o minoritate. Limba maternă, cultura, obiceiurile, supraviețuirea lor depinde de câțiva indivizi în bagajul cărora toate aceste comori sunt mult mai fragile decât în mod obișnuit. Între celelalte avuții de multe ori par minore. De cele mai multe ori nu conștient le distrugem, ci din pură nepăsare, dintr-o neatenție provocată de viteza cu care ne mișcăm înainte odată cu tumultul mulțimii ce ne înconjoară. E un sentiment plăcut, de siguranță să ai lângă tine mulțimea, atât de plăcut și de lejer încât de multe ori prea târziu realizezi că drumul tău era altul, poate nici nu-ți doreai să înaintezi în ritmul lor, ci paralel cu ei, pe o cărăruie alăturată lângă câțiva indivizi ale căror inimi zvâcnesc în ritmul inimii tale, ale căror gânduri, confesiuni îți sunt mult mai apropiate căci îți seamănă, sunt „de-ai tăi” cum s-ar spune.

Forța, valoarea sau importanța unei minorități nu o aflăm atât în numărul membrilor ei, ci în încăpățănarea cu care se încumetă să existe.

Dar a exista nu înseamnă pur și simplu a fi acolo.

Comoara ce o avem numai atunci o putem păstra, dacă o punem mândri la un loc vizibil, o purtăm și o îngrijim. Dacă nu pentru noi, atunci pentru copiii noștri, căci nu avem dreptul să le înjumătățim bagajul, nu putem să le dăm mai puțin decât noi la rândul nostru am primit. Ar fi incorect și trist să-i lăsăm mai săraci decât am fost noi când am venit pe lume.

Nu știu dacă aceste gânduri pot fi socotite un mesaj. În măsura în care da, atunci mesajul meu nu este decât unul din cele mai simple posibile: să ne păstrăm identitatea!

Irina Forgo,

un cititor al Foii românești

„Aș dori să trăiesc o viață ca aceea a furnicilor, în care toți muncesc laolaltă și, deși nimeni n-are nimic al său, toate sunt ale tuturor.”

(H. Bosch)

„Cât de multe lucruri sunt considerate imposibile înainte de a fi realizate.”

(Pliniu)

„Studiază mai întâi știința și continuă apoi cu practica născută din această știință.”

(Leonardo da Vinci)

„Mai multe lucruri a dus la capăt iscusința decât forța.”

(Gracian)

Cugetări

„Unii tac din înțelepciune, alții tac din prostie, oricum, tăcerea lor vorbește.”

(Anonim)

„Este o prostie să cruți ceea ce nu știi pentru cine păstrezi.”

(Syrus)

„Arta e lungă, viața e scurtă.”

(Hipocrat)

„Mai multă putere au acolo moravurile bune, decât în altă parte legile bune.”

(Tacitus)

„Tot ce se întâmplă după o lungă așteptare e mai ușor de suportat.”

(Cicero)

„Numai moartea egoistului este deplină. Nimic din el nu mai rămâne altora.”

(Anonim)

Fotodocumentar

De vorbă, în poarta casei (Din arhiva regretatului Gheorghe Dulău)

După urcarea pe tron a împăratului Iosif al II-lea, în anul 1780, românii din Transilvania trăiau cu speranța îmbunătățirii soartei lor prin punerea în practică a reformelor împăratului. În 1781 austriecii anulează cenzurarea publicațiilor de către cler, transferând acest drept unei comisii laice. Puterea bisericii catolice a slăbit prin desființarea a numeroase mănăstiri. În 1783 se anulează *Edictul de toleranță*, ceea ce însemna că și românii puteau ocupa posturi și funcții administrative mai înalte. Astfel, Ladislau Pop a primit un post la cancelaria din Viena. Aici a lucrat Iosif Meheși care a jucat un rol important în lupta politică a românilor din Transilvania și care a fost redactorul așa numitului *Supplex* ce conținea revendicările românilor din Ardeal. Reorganizarea administrativă a țării a făcut posibilă ocuparea unor posturi în administrație. Din punct de vedere cultural, o importanță deosebită reprezintă și pentru români ordinul *Ratio educationis* care prevede obligativitatea învățământului elementar pentru toți cetățenii.

Vizitele făcute de către Iosif al II-lea la Sibiu în scopul de a cunoaște starea socială a iobagilor români au fost un eveniment dător de speranțe pentru românii din Transilvania. Prima vizită a avut loc în anul 1773, iar cea de a doua, de data aceasta în calitate de împărat, în 1783. Un semn al încrederii românilor din Transilvania în împăratul considerat de ei „bun”, l-a constituit petiția pe care i-au înmănat-o și care conținea revendicările lor. Promisiunile făcute iobagilor români (și nu numai lor) de către Iosif al II-lea cu ocazia vizitelor sale au avut un caracter general, vag. Trebuie să menționăm și faptul că Iosif al II-lea s-a gândit chiar acum la desființarea iobăgiei în Munții Apuseni. Intenție nerealizată însă datorită opoziției nobilimii care se temea că rămâne fără brațe de muncă.

Starea socială a iobagilor români s-a înrăutățit și

220 de ani de la înăbușirea răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan

mai mult în urma intrării în vigoare a legii urbariale care îi obliga pe iobagi să efectueze diferite munci. Cele mai mari nemulțumiri produse de legea urbarială au fost în rândurile iobagilor-mineri din Munții Apuseni. Ei au aș-

drept nu îl mai aveau și astfel lemnul s-a putut procura numai prin cumpărare cu bani.

Întorcându-se de la Viena fără vreun rezultat pozitiv, Horea îi îndeamnă pe țărani nemulțumiți la răscoală și încearcă să-i

Până în zilele noastre a rămas fără răspuns întrebarea: a fost o răscoală națională sau socială? Istoricii burghezi, români și maghiari, subliniază caracterul național, susținând că țărani s-au răsculat cu intenția de a lichida pe asupri-

teptat din partea împăratului rezolvarea situației lor. Petiția adresată lui a fost dusă la Viena de către țărani Horea și Cloșca. Petiția conținea următoarele plângeri: au fost confiscate luminășurile iobagilor; pământul este atât de neproductiv încât nu asigură strictul necesar pentru existență; sunt obligați să transporte furnalelor din Zlatna 3000 de metri cubi de lemn, în loc de 800. Suma de 3 crăițari primită pentru tăierea unui metru cub de lemn este prea mică, deoarece munca este efectuată la o distanță așa de mare încât e nevoie de nouă zile. Pentru această muncă au fost mobilizați dintr-odată 200-300 de oameni neținându-se seama de munca lor particulară; au fost mobilizați la săparea șanțurilor la distanțe mari și fără nici o remunerare. Erau obligați să transporte fabricii de bere de la Galați 130 de câble de orz, ceea ce s-a putut face numai în 12 zile. Nu le era permis ca mai înainte să taie lemne din pădurile din împrejurimi, să confecționeze și să vândă produse ca: grinzi, scânduri, leături. Acest

convingă de faptul că împăratul l-a îndemnat pe el să organizeze răscoală. Pentru a câștiga încrederea țăranilor, le-a arătat o cruciuliță de aur, afirmând că a primit-o personal drept cadou de la împărat.

Evenimentele ce urmează țin de istoria cunoscută a răscoalei condusă de Horea.

În legătură cu răscoala condusă de Horea trebuie să menționăm faptul că ea a fost înăbușită la ordinul împăratului și cu concursul reprezentantului său din Transilvania. Conducătorii au fost arestați prin trădare și condamnați la moarte. Crișan s-a spânzurat în închisoare; iar Horea și Cloșca, la data de 28 februarie 1785, în fața poporului adunat cu forța, au fost trași pe roată.

În urma înăbușirii sângeroase a răscoalei, se spulberă încrederea românilor din Transilvania în împăratul „bun”, care din momentul când și-a dat seama de faptul că răscoala reprezintă un pericol pentru orânduirea socială existentă atunci, nu a ezitat să dea ordinul de reprimare a ei.

Această teorie naționalistă era cea mai răspândită între cele două războaie mondiale și a instigat la învrăjbire între cele două popoare. Este adevărat că țărani români răsculați au omorât mulți nobili maghiari, deoarece lupta lor era dusă împotriva feudalismului, iar majoritatea nobililor din Transilvania erau maghiari. Nu s-au răfuit însă cu funcționarii care erau în serviciul nobililor, ba mai mult, au primit în rândurile lor pe acei iobagi maghiari care au vrut să lupte împreună cu ei, cum s-a întâmplat la Rimetea.

Din punct de vedere social, merită o atenție specială faptul că toți iobagii, fără excepție, de pe întreg teritoriul transilvănean, fără deosebire de naționalitate, au simpatizat cu iobagii români răsculați, precum și faptul că autoritățile și nobilimea s-au temut de răspândirea răscoalei în întreaga Transilvanie. În scopul evitării unei asemenea situații, autoritățile au instituit numeroase măsuri urgente în județele Trei Scaune, Odorhei și Târnava-Mare. Toate acestea sunt semne

ale tensiunii existente și în rândurile iobagilor maghiari, ale greutăților mari pe care le suporta iobăgia. Este cunoscut și faptul că ultimatumul românilor răsculați, adresat nobilimii, conținea numeroase revendicări sociale, și anume: desființarea nobilimii și împărțirea pământurilor acestora printre țărani, sub domnia împăratului.

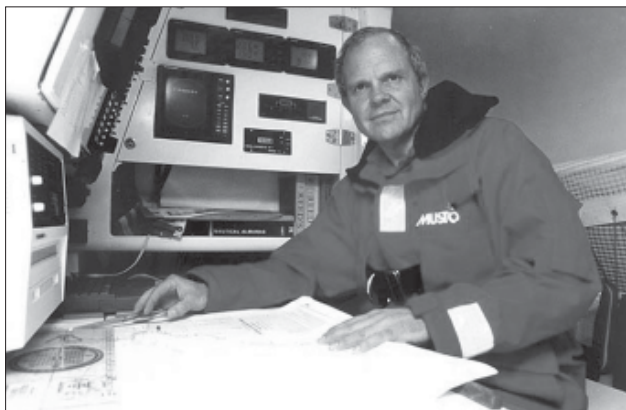
Răscoala condusă de Horea a fost sprijinită de altfel numai de o parte infimă a preoților ortodocși, restul, asemenea reprezentanților bisericii unite, a fost împotriva ei. Răscoala nu a fost sprijinită nici de corifeii Școlii Ardelene, de S. Micu Clain, Gh. Șincai și P. Maior. În operele lor s-au pronunțat împotriva răscoalei.

În urmă cu numai o jumătate de an de la înăbușirea răscoalei, la data de 27 august, apare decretul de desființare a iobăgiei, decret emis de Iosif al II-lea al cărui text a fost publicat și în limba română. Ordinul anulează și folosirea termenului de iobag. Au rămas în vigoare, în schimb, anumite obligații ale țăranilor față de nobili. Țărani n-au devenit proprietari pământului lor, dar s-a anulat dependența personală printr-o patentă emisă tot de Iosif al II-lea, ceea ce a permis libera mutare a țăranilor. Au obținut și dreptul de a se adresa oficialităților în cazurile când aveau conflicte cu moșierii. Cu toate acestea țărani nu erau mulțumiți fiindcă nu au primit ceea ce au dorit de fapt, și anume desființarea privilegiilor pe care le deținea nobilimea. Înainte de moartea sa Iosif al II-lea a fost nevoit să retragă decretul emis, reformele introduse, cu excepția celor referitoare la desființarea iobăgiei și la edictul de toleranță. Aceasta a permis libera exersare a practicii religioase tuturor credincioșilor și nu numai catolicilor, a asigurat totodată și dreptul de a ocupa un post administrativ.

(Fragment din volumul „Tipografia din Buda” de Samuel Domokos)

Steve Fossett bate recordul în jurul lumii

Milionarul american *Steve Fossett* a devenit prima persoană din lume care a efectuat un zbor non-stop, singur la bord, în jurul lumii. Fossett a reușit această performanță în ciuda faptului că avionul părea să rămână fără combustibil.

Steve Fossett a reușit să-și ducă la bun sfârșit periplul individual, aterizând cu avionul Virgin Global Flyer pe aceeași pistă din Kansas, de unde decolase. Pe milionarul și aventurierul american îl bătuse gândul să renunțe și să aterizeze în Hawai, însă cum avea vânt bun, din pupă, a hotărât să meargă până la capăt. „Ce zi fantastică. E ceva ce îmi doream de mult. Sunt cu adevărat un om norocos”, a spus el, în momentul în care pășit afară din carlinga avionului în care a zburat continuu, timp de 67 de ore.

Unul din cei ce l-a așteptat la sosire este și cunoscutul om de afaceri britanic *Richard Branson*, cel care a dat bani pentru întreaga aventură: „A fost unul din cele mai frumoase momente la care am asistat, cei mai mulți dintre noi, dar și o mare ușurare pentru cei implicați direct în proiect. E un episod care va rămâne cu siguranță în istorie”, a spus Branson.

Avionul lui Steve Fossett – un om care a bătut până acum peste 100 de recorduri, în diverse domenii – a urmat un traseu care l-a purtat peste Atlantic, nordul Africii, Asia și Pacific. A fost o probă fizică remarcabilă, Fossett furând de câteva ori doar o picoteală de câteva minute. Nici nu-și putea permite, iar problemele tehnice l-au ținut mai mult decât treaz. Deja din primele ore sistemul de navigație s-a supărat, lăsându-l cu ochii la stele, ca primii navigatori pe pânza albastră. Sistemul a ieșit din amorteală tocmai când începuse s-o ia pe deasupra Atlanticului. A venit apoi Pacificul, iar pasărea sa măiastră începuse să piardă combustibil. La centrul de control, mirare. Nimeni nu știa de ce. Însă după cum îi stă bine unei aventuri, soarta l-a surâs în cele din urmă, iar temerarul navigator s-a întors cu bine acasă.

Grecii și bulgarii se bat pentru Orfeu

Una dintre cele mai celebre povești de dragoste ale lumii se află în centrul unei dispute moderne, după ce Bulgaria a afirmat că mitul lui Orfeu nu are prea multe legături cu Grecia. La două milenii și jumătate de la perioada în care se crede că ar fi trăit Orfeu și Euridice, Grecia și Bulgaria se înfruntă pe tema apartenenței acestora. „Orfeu a trăit în Bulgaria”, a declarat arheologul și profesorul *Nikolai Ovcharov*. Vara trecută, profesorul Ovcharov a condus o expediție în sudul Bulgariei și susține că ar fi desco-

perit mormântul lui Orfeu. Așa că o campanie recentă de promovare a Greciei ca destinație turistică, în care această țară este desemnată drept „țara miticului Orfeu”, a provocat indignare la Sofia. Pe de altă parte, *Alexandra Christopoulou*, de la Muzeul Național de Arheologie de la Atena, a atacat „propaganda” din Bulgaria: „Se întâmplă foarte des ca alte națiuni să pretindă apartenența unor eroi greci. S-a întâmplat și cu Alexandru cel Mare și acum cu Orfeu. Bulgaria nici nu există la acea vreme”.

Albert de Monaco investește în România

Prințul *Albert de Monaco* a decis să investească suma de 50.000 de euro în realizarea pistei sintetice de atletism din cadrul stadionului ieșean din Dealul Copoului.

Primăria din Iași a primit recent o adresă din partea Federației Internaționale de Atletism prin care se anunță intenția prințului, dar și faptul că acesta dorește o garanție că banii vor fi folosiți numai pentru pistă. „Ne vom lua angajamentul că banii vor fi utilizați doar acolo. Trebuie să demarăm cât mai repede lucrările ca să putem primi banii”, a explicat primarul *Gheorghe Nichita*, care consideră că această investiție reprezintă primul pas în realizarea unui stadion de nivel european.

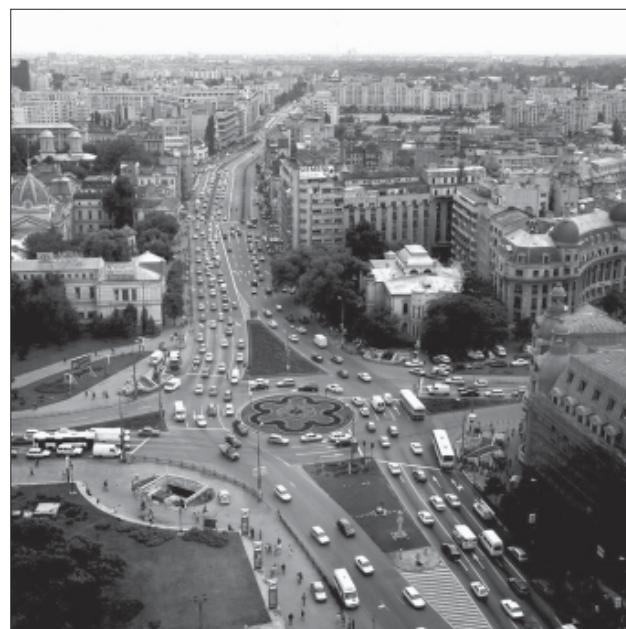
Pentru realizarea pistei de atletism, municipalitatea din Iași a alocat, în acest an, 10 miliarde lei și a depus proiectul la Federația Română de Atletism, în vederea obținerii de fonduri suplimentare.

ROMPRES

Bucureștiul, printre cele mai ieftine orașe din lume

Potrivit unui raport realizat de o companie elvețiană, Bucureștiul se numără printre cele mai ieftine orașe din lume, alături de Buenos Aires și Sofia, prețurile din acestea fiind de trei ori mai mici ca cele din Zürich. Clasamentul cuprinde 71 dintre cele mai mari orașe din lume, capitala României situându-se pe locul 59, fiind devansată de Bratislava, Praga, Atena și Budapesta. Potrivit aceluiași

studiu, Oslo este cel mai scump oraș din lume din punct de vedere al costurilor de trai, urmat de Copenhaga, Tokyo, Zürich și Londra. De asemenea, s-a calculat cât timp trebuie să muncească o persoană din aceste orașe pentru a cumpăra o pâine și un kilogram de orez. Un bucureștean trebuie să muncească 22 de minute pentru o pâine și 20 de minute pentru un kilogram de orez.

Renumit actor român

Vă invităm să potriviți în careul alăturat următoarele cuvinte. Dacă le-ați așezat pe toate la locul potrivit, vă vor mai rămâne două cuvinte din care veți afla numele unui actor român renumit, care la 6 martie a împlinit vârsta de 85 de ani. A jucat în filmele „Valurile Dunării” (regizor Liviu Ciulei, 1959), „Tudor” (regizor Lucian Bratu, 1962), „Neamul Șoimăreștilor” (1964), „Reconstituirea” (regizor Lucian Pintilie, 1969), „Osânda” (regizor Sergiu Nicolaescu, 1976), „Burebista” (regizor Gh. Vitanidis, 1980).

1	2	3	4	5		7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

- AZ, CA, DC, IG, LA, OV
- ABA, ARI, CER, MOV, NUL, PAL, SOȚ
- ABAC, APAȘ, AVEA, CÂMP, LIPI, UTIL
- ETANȘ, LIRIC, NÂMOL, NIPON, NUMIT, VARGĂ, VĂZUT
- AGRARĂ, ERNEST, MAFTEI, OMORÂT, PLIVIT, ZĂVORI
- EPITROP, ILUSTRU
- COCOLOȘI, OMOLOAGE
- ABOMINABIL, MIROSITORI, NĂZDRĂVANE

Tenis

România în sferturile de finală ale Cupei Davis

România – Belarus 3–2. Cu o victorie senzațională și după un meci readus de la marginea prăpăstiei, echipa de tenis a României s-a calificat în sferturile de finală ale Cupei Davis. **Andrei Pavel și Victor Hănescu** au luptat cu o determinare totală în ultima zi a confruntării și au răsturnat scorul de la 1–2. România, după o pauză de 22 de ani, este din nou printre primele opt echipe de tenis ale lumii.

Partida a debutat vineri, 4 martie, cu cele două meciuri simple. În primul, Hănescu a suferit o înfrângere în fața lui **Max Mirnâi**, cu scorul de 3-1 (6-7, 4-6, 6-3, 4-6), iar în al doilea **Andrei Pavel** l-a învins, cu scorul de 3-0 (6-4, 7-6, 7-6), pe jucătorul numărul 2 al celor din Belarus, **Vladimir Volcikov**. Apoi, a doua zi urma confruntarea dintre perechile **Pavel-Trifu** și **Mirnâi-Volcikov**, în care s-au impus clar oaspeții cu scorul de 3-0 (7-6, 6-3, 6-4). Deoarece în tenis contează enorm partidele la dublu, totul se părea pră-

tidei. Și Hănescu n-a ezitat s-o facă în favoarea României, impunându-se clar în partida cu **Mirnâi** 3-0 (7-6, 6-4, 7-6).

Victor Hănescu a început meciul decisiv foarte tensionat, dar și-a revenit treptat-treptat, reușind să câștige ușor tie-break-ul setului întâi. De altfel, Volcikov a cedat psihic în finalul fiecărui set. Imediat după încheierea ultimului meci, tricolorii au invadat terenul de joc și, pe ritmurile melodiei „We are the champions”, s-au stropit cu șampanie. „Mi s-a împlinit visul!”, țipa Pavel, în timp ce Hănescu avea lacrimi în ochi, când afirma că a fost „meciul vieții mele”. Începând din 1997 și până la meciul cu Belarus, echipa României ratase de patru ori calificarea în sferturile de finală ale Grupei Mondiale, fiind învinsă de Olanda (1997, scor 2-3), Germania (2001, scor 2-3), Franța (2003, scor 1-4) și Elveția (2004, scor 2-3).

Ultimul meci jucat în „sferturi” fusese în 1983, când în formația tricoloră evoluau **Ilie Năstase** și **Florin Segărceanu**. Pe atunci, Pavel avea 9 ani, iar Hănescu nici nu împlinise 2 anișori. Ultima oară când echipa României a întors un rezultat de 1-2 s-a consemnat în aprilie 2000, la București, cu reprezentativa Ungariei, în turul doi al Grupei I a Zonei Euro-Africane. Atunci, **Dinu Pescariu** a câștigat meciul decisiv, ducând România în barajul de califi-

care pentru Grupa Mondială.

Cu senzaționala victorie România a ajuns printre primele opt echipe ale lumii. În sferturile de finală, care se vor disputa în luna iunie, se va confrunta cu reprezentativa Croației. Aceasta, într-o partidă, cel puțin la fel de senzațională, a învins-o la ea acasă pe echipa Statelor Unite ale Americii. Dar indiferent de rezultatul următorului meci, elevii lui Segărceanu anul viitor vor începe luptele în Grupa Mondială, fără să mai fie nevoiți să joace și în baraj.

„A fost cel mai important meci din viața mea pentru că îl jucam pentru România. Mă simt de par-

că aș fi câștigat un titlu de **Grand Slam**, și-a rezumat sentimentele **Victor Hănescu**, iar **Andrei Pavel** a declarat următoarele: „Mi-am împlinit visul, am ajuns în sferturile Grupei Mondiale. De când joc în **Cupa Davis** pentru România, am sperat să ajung aici.”

bușit pentru elevii căpitanului ne jucător **Florin Segărceanu**. Dar ultima zi de duminică, 6 martie, avea să aducă răsturnarea totală a situației prin cele două victorii senzaționale ale lui Pavel și Hănescu. Cel mai bun jucător român al momentului a triumfat în meciul cu omologul său din Belarus cu scorul de 3-1 (6-1, 7-6, 4-6, 6-3), aducându-l astfel pe colegul său mai tânăr în situația de a decide soarta par-

Fotbal

Revenirea incredibilă a lui Ghioane

La doar 31 de zile de la accidentul cerebral care i-a pus viața în pericol, internaționalul român a revenit cu gol în primul unsprezece al lui **Dinamo Kiev**. **Tiberiu Ghioane** a dat o palmă destinului.

După ce pe 3 februarie fotbalistul a fost la un pas de a-și pierde viața, fiind diagnosticat cu microtromboză la nivel cerebral (astuparea unui vas sanguin cu un cheag de sânge), internaționalul român a jucat, acum o săptămână, tot meciul cu **Metallist**

Portugalia pe targă. S-a bătut pentru fiecare balon și a alergat cât pentru 3 meciuri. Singura diferență a fost o căciuliță albă pe care a purtat-o pentru a se proteja de frig. După un debut mai ezitant, românul a început să coordoneze tot mai bine acțiunile de atac ale echipei sale, iar în minutul 43, printr-un șut imparable de la marginea careului mare, a reușit să deschidă scorul. **Dinamo Kiev** a marcat al doilea gol imediat după reluare, prin **Șațkih**, dintr-un corner executat de **Florin Cernat**, care s-a bucurat mult pentru golul înscris de colegul și prietenul său și consideră că **Tibi** a fost cel mai bun om de pe teren: „Tiberiu a fost fenomenal. Nu doar că a marcat, dar a și alergat fără întrerupere, a recuperat multe baloane și a coordonat bine echipa. M-am bucurat pentru reușita lui mai mult decât pentru un gol propriu. Acum sântem trei români în echipă și viitorul este foarte promițător.” Cu această evoluție **Tiberiu Ghioane** a reintrat și în calculele selecționerului **Victor Pițurcă**, care se pare că, în afara lui **Adrian Mutu**, va dispune de toți jucătorii români valoroși în vederea partidei decisive cu Olanda din cadrul preliminariilor Campionatului Mondial 2006.

Harkov (2-0), fiind unul dintre cei mai buni oameni de pe teren. Revenirea lui **Tiberiu** a fost galopantă. Pe 18 februarie a efectuat primul antrenament pentru ca zece zile mai târziu să joace și să înscrie pentru echipa secundă, victoria de 2-0, cu **Krivoi Rog**. În etapa a 17-a românul a intrat în deplasarea grea de la **Metallist Harkov**. Antrenorul **Iosef Szabo** l-a trimis, alături de **Irimia** și **Cernat**, în teren, încă din primul minut. **Tiberiu** a jucat mijlocas la închidere și nu a lăsat prin nimic să se înțeleagă că în urmă cu o lună părăsea clinica **Faro** din

Atletism

Patru medalii pentru România

Cu o medalie de aur, două de argint și una de bronz, România a ocupat locul 9 în clasamentul pe medalii la **Campionatele Europene de Atletism în Sala de la Madrid**, care s-a desfășurat săptămâna trecută.

„Medaliile delegației române au fost cucerite de **Elena Iagăr** (aur la 1.500 m), **Corina Dumbrăvean** (argint tot la 1.500 m), **Bogdan Țaruș** (argint la săritură în lungime) și **Adina Anton** (bronz la săritură în lungime). În situația în care la această a 28-a ediție a europenelor în sală nu au putut participa medaliații olimpici de la Atena, rezultatul echipei României este unul cu mult peste aștep-

tări. Totuși, trebuie menționat că la această competiție nici pe de parte nu s-a întrunit elita continentului. În clasamentul pe medalii, primul loc a fost ocupat de echipa Rusiei.

Este de remarcat faptul că România a reușit să adune două medalii în proba tradițională românească de 1500 m alergare. Și alături de **Elena Iagăr** s-a impus și o tânără necunoscută până acum, **Corina**

Dumbrăvean, care aspiră spre performanțele unor înaintașe legendare, cum sunt: **Natalia Mărășescu-Andrei**, **Ileana Silai**, **Doina Melinte**, **Paula Ivan**, **Violeta Beclea** sau **Ecaterina Szabo**.

ROMÂNIA

Luni 14 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Surprize, surprize (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Pro Patria 14.30 Kronika 15.55 Sănătate pentru toți! 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport Pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Iartă-mă! 20.30 Ochiul magic 21.30 Serial. Crime perfecte 22.05 Jurnalul TVR 22.35 Nocturne 23.30 Film. Sissi, împărăteasa rebelă 1.10 Jurnalul TVR.

Marti 15 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Nocturne (R) 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Tezaur folcloric (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco 15.00 Kronika 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport Pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Vorbe despre fapte 20.00 Profesori de milioane 21.30 Cultura eco 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Ochiul magic (R) 23.30 Film. Păsări rare 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Serial. Felicity.

Miercuri 16 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.10 Serial. Orice e posibil 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 O vedetă... populară (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30 ...Sed Lex! 15.00 Conviețuiri 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport Pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Campionatul Mondial de Patinaj Artistic. Proba de perechi 20.50 Avanspremieră 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Crime și accidente celebre învăluite în mister 23.30 Film. Cine apasă pe trăgaci? 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Serial. Felicity.

Joi 17 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.10 Serial. Orice e posibil 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele... de stele (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzente 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Campionatul Mondial de Patinaj Artistic. Proba masculină 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. O mamă ca tine 0.20 Cinci minute de cultură 0.30 Serial. Felicity 1.15 Jurnalul TVR (R).

Vineri 18 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.00 Ochiul magic (R) 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Spectacolul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 România politică 15.00 Film. Alex și Emma 16.40 Interes general 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Campionatul Mondial de Patinaj Artistic. Proba de dans 21.00 Serial. Crime perfecte 21.35 Serial. Crime și investigații 22.25 Jurnalul TVR 22.55 Film. Nijinsky 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Serial. Felicity.

Sâmbătă 19 martie

6.00 Formula 1. Calificări: Marele premiu al Malayesiei 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 9.00 Portativul piticilor 10.00 Ham și Miau. Documentar 10.25 Spectacolul lumii... 10.55 Misterele originii omului 11.45 Orizont 2007 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Campionatul Mondial de Patinaj Artistic. Proba feminină 15.00 Film. **Veronica se întoarce** 16.30 Dincolo de hartă 17.00 Telediclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize 20.10 Avanspremieră 20.20 Surprize, surprize 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Taverna 23.45 Film. Ceasul Pandorei 1.25 Jurnalul TVR (R).

**Margareta Păslaru
în „Veronica se întoarce”**

Duminică 20 martie

6.00 Universal credinței 7.30 Desene animate 7.55 Formula 1 Marele premiu al Malayesiei 10.00 Serial. Justiție militară 10.50 Viața satului 11.50 Agenda politică 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Campionatul Mondial de Patinaj Artistic 15.30 Supermarket de divertisment 16.40 Tezaur folcloric — împlinește 23 de ani 17.50 Trageria Specială Loto 6/49 a Anului Nou 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Fotbal: Steaua-Rapid 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Garantat 100% 23.15 Ceasul Pandorei 0.55 Cinci minute de cultură

TVR

Luni 14 martie

7.30 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.00 Poftă bună! (R) 9.30 D'ale lui' Mitică (R) 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Farmede 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Zestrea românilor 18.00 Fotbal în sală: Odorheiu Secuiesc-Senic Craiova 19.30 Monștrii sacri — Leopoldina Bălanuță 20.00 Neuitatele personaje 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Trillemium 23.00 Serial. Districtul 23.45 Magazin IT (R) 0.45 Film (R) Omul din lună 2.45 Jurnalul Euronews pentru România.

Marti 15 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Te vezi din Banat. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19. Serial. Dragul de Raymond 19.30 Monștrii apelor 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Lacrimi în ploaie 23.00 Serial. Stargate 23.50 Serial (R) Dragul Raymond 0.20 Film. Gângăni.

Miercuri 16 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Te vezi din Banat. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Palatele lumii 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Desfășurare de forțe 22.55 Serial (R) Colecționarul de suflete 23.45 Serial (R) Dragul de Raymond 0.15 Film. Viața străzii.

Joi 17 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturistă 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 În lumea adâncurilor 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. O călătorie numită iubire 23.00 Serial. A fost odată hoț 23.50 Serial (R) Dragul de Raymond 0.20 Film. La nord de Pittsburgh.

Vineri 18 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privat 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Castele și mănăstiri din Austria 20.00 NBA Action. Documentar 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lui' Mitică 22.15 Serial. Umbrele întinerului 23.00 Alternative TV 1.00 Serial (R) Dragul de Raymond 1.30 Baschet: L.A. Lakers - Indiana Pacers.

Sâmbătă 19 martie

7.30 Fantomele Dunării. Documentar 8.00 Buburuze și alte Găze 8.30 Steluțe pentru Europa 9.00 În căutarea castelului din Carpați. Documentar 10.00 Baschet (R) L.A.-Indiana Pacers 11.00 Top Sport 11.30 Magazin IT 12.00 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum este... MAXIMA Televiziunea, dragostea mea 14.00 Fotbal: Farul Constanța-U. Craiova 16.00 Via Sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Culoarele puterii. Documentar 18.55 Rugby: Anglia-Scotia 20.45 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Doctorii 22.00 Film. Titanic 23.35 Serial. Inspectorul Burnside 0.30 Muzica la Maxim.

Duminică 20 martie

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Natură și aventură 9.30 Arca lui Noe 10.00 H... ora prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Atlas 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark — noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Întoarcere în Paradis 17.00 Serial. Farmede 18.00 Stăpânii mafiei 19.00 Serial. Sabrina 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Și dacă mâine va veni 22.00 Film. În căutarea lui Făt Frumos 23.40 Remix-Rock Forum 0.40 Coolmea distracției (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

14 MARTIE, LUNI (Petr Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

15 MARTIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

16 MARTIE, MIERCURI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport — rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

17 MARTIE, JOI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

18 MARTIE, VINERI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 — liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

19 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time — magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” — magazin euroregional 15.58: Încheiere

20 MARTIE, DUMINICĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

16 martie 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 18 martie 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în Limba Română a Televiziunii Maghiare, după știrile săptămânii, va prezenta secvențe înregistrate la sfințirea monumentului funerar al lui Emanuel Gojdu. În a doua parte a programului vă vom oferi în atenție un întreprinzător, sosit recent din România, care s-a integrat în viața afacerilor din Macău.

Realizator: **Aurel Becan**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 14 martie 2005

16.00–16.55 Teleaudiția 16.55–17.00 Vorbiți corect 17.00–17.30 Universul culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 15 martie 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.30 De la om la om 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 16 martie 2005

16.00–16.30 Cronica sud-vest (emisiune în limba maghiară) 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 17 martie 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.15 Exclusiv 17.15–17.30 Traio Romano 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 18 martie 2005

16.00–16.30 Clubul de vineri 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 19 martie 2005

16.00–16.15 Magazin științific 16.15–16.30 Zona IT 16.30–17.45 În prelungiri 17.45–18.00 Știri regionale.

Duminică, 20 martie 2005

16.00–17.30 Cântecul de acasă 17.00–18.00 Magazin duminical 18.00–19.00 Dialog spiritual

DIXX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

RADIO ROMANIA INTERNATIONAL

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanian.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Românii din Bichișciaba au fost cei care au încheiat șirul balurilor românești din sezonul actual. Sâmbăta trecută, pe 5 martie, numeroși români și prietenii lor unguri din reședința

județeană s-au adunat la Restaurantul Party, condus de micherecheanul *Gheorghe Marc*, pentru a petrece o seară românească.

„Ne-am întrunit și de această dată la început de martie, atunci când românii

sărbătoresc tradiționalul *Mărțișor*”, a spus în cuvântul său de deschidere *Gheorghe Gros*, președintele autoguvernării și a asociației românilor din Bichișciaba. „Cu această petrecere vrem să cinstim femeile, soțiile, fiicele noastre, și totodată să alungăm iarna, să ne deschidem inimile pentru a primi anotimpul primăverii, reînvierea naturii”, a spus *Gheorghe Gros*, înmânând fiecărei doamne și domnișoare câte o floare. Oaspeții onorifici ai balului au fost viceprimarul *Viorel Iuhas*

și consilierul *Gheorghe Pop*, din Beiuș. Calitatea seratei a fost întărită de un scurt recital din poeziile lui *Mihai Eminescu*, interpretat de *Józsa Mihály*, actor la Teatrul *Jókai* din Bichișciaba, de un frumos spectacol de dansuri populare românești, susținut de dansatorii Ansamblului Folcloric „Csaba”, și de cântecele

și melodiile interpretate de solista *Marina Anca* din Beiuș, acompaniată de o orchestră sosită tot din orașul înfrățit din România. Mâncărurile și băuturile tradiționale, muzica și cântecele românești au asigurat o atmosferă de petrecere adevărată până noaptea târziu.

Eva Iova

Copiii care în această luni dimineața au venit la grădinița de pe strada Galamb din Iula, au avut parte de o surpriză nemaipomenită. În imediata vecinătate a grădiniței, în fața casei lui *Gheorghe Nistor*, un român julan originar din Micherechi, se ridicase, ca peste noapte, un uriaș om de zăpadă. Acest om de dimensiuni puțin obișnuite i-a uimit atât

pe cei mici, cât și pe cei mari. Înșă piticii de la grădiniță abia au așteptat ca, odată sosiți cei care îi vor fotografia, să-l ia în primire pentru a se juca în jurul lui. Astfel, ceea ce pentru mulți provoacă adevărată durere de cap, aici fiind vorba de zăpada atât de târzie, pentru cei mici s-a transformat într-un adevărat liman al fericirii, ei bucurându-se până târziu de plăcerile iernii. T. Iova

Foto: Cristian Martin

FOAIA
românească
11 MARTIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcș, Cristian Martin, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.